Akbaba

İLÂVELİ ÖZEL SAYI:
Akbaba Antolojisi
BU SAYIDA

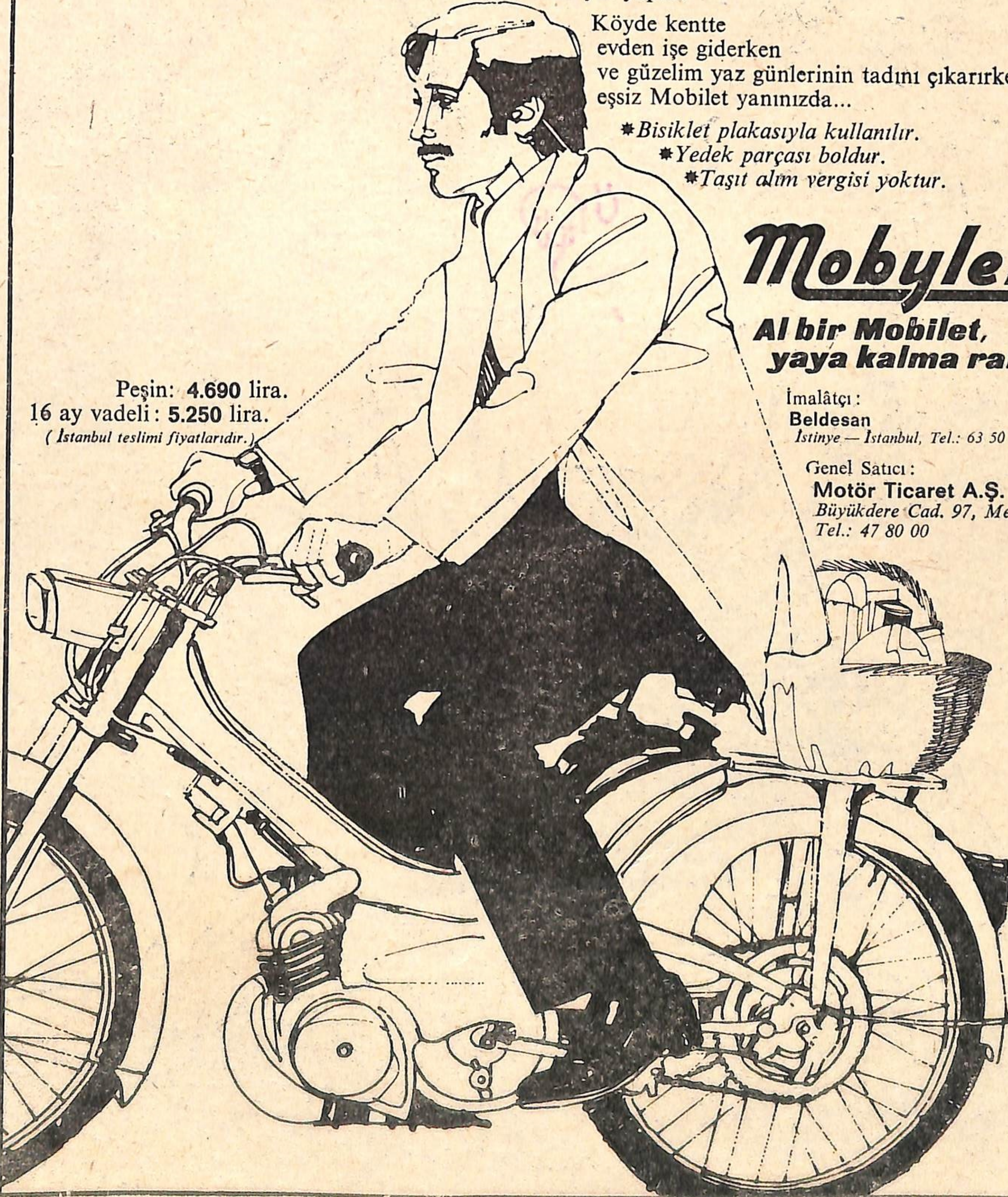
Pratik Mobilet

Mobilet uzun yolları yakın eder—*rahatlıkla.*
Mobilet sarsmaz—*çelik yaylı ön süspansiyonuyla.*
Otomatik Mobilet güçlüdür, hızlıdır—*dünyaca ünlü eşsiz motoruyla.*

İyi yol, kötü yol dinlemeyen Mobilet, dik yokuşları zorlanmadan aşar.
Yel gibi hafif ve çok ekonomik olan Mobilet
2 litre benzinle 100 kilometre yol yapar.

Köyde kentte
evden işe giderken
ve güzelim yaz günlerinin tadını çıkarırken
eşsiz Mobilet yanınızda...

* *Bisiklet plakasıyla kullanılır.*
* *Yedek parçası boldur.*
* *Taşıt alım vergisi yoktur.*

Mobylette

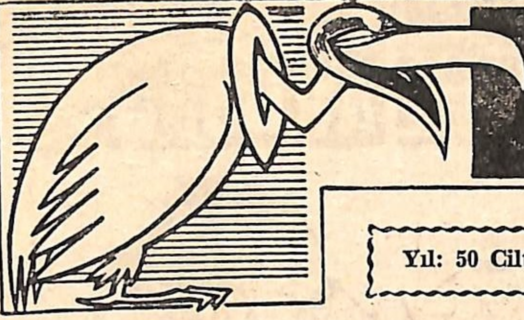
Al bir Mobilet, yaya kalma rahat et!

Peşin: **4.690** lira.
16 ay vadeli : **5.250** lira.
(İstanbul teslimi fiyatlarıdır.)

İmalâtçı :
Beldesan
İstinye — İstanbul, Tel.: 63 50 82 — 63 35 95

Genel Satıcı :
Motör Ticaret A.Ş.
Büyükdere Cad. 97, Mecidiyeköy
Tel.: 47 80 00

(Manajans : 1285 — 68)

Akbaba

Yıl: 50 Cilt: 22 Sayı: 22 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 17 Mayıs 1972 * Fiyatı: 150 Krş.

OLMAYACAK KÜSLÜK

ÜSTÜSTE bindiren fırtınaların etkisiyle hepimiz birer belâ uzmanı olup çıktık. Herkesin şomlaşan ağzından boyuna tehlike, kötü ihtimal, karanlık ufuk gibi lâflar dökülüp duruyor.

Atalarımız:

— Bir şey kırk kere söylenirse olur, demişler.

Doğrudur. Çünkü insanlar dillerine doladıkları sözlere zamanla kendileri de inanır, davranışlarını ona göre ayarlar, sonunda en istemedikleri gelişmelerin bile gerçekleşmesine yardımcı olurlar. Ve içlerini çekerek:

— İşte, derler, korktuğumuz başımıza geldi!

Onun için bir kere daha tekrarlamakta yarar var:

Soğukkanlılıkla bakılınca Türkiye'nin bugünkü durumunun karamsarlığa değil, büyük iyimserliğe yol açması gerekir. Biribiriyle gırtlaklaşmayan kişiler, yurdumuzun şu andaki insan, toprak, para, endüstri ve altyapı kaynaklarını devralıp akıllıca değerlendirmeye koyulsalar İtalya'nın çağdaş düzeyine 2000 yılında değil, en çok on yıl sonra varırlar.

Alman'ların 1945'te yangın yeri halinde buldukları ülkelerinde 1955 yılına kadar neler yapabildiklerini, hele Atatürk'ün yurdumuzu ve toplumumuzu 1923 - 1933 arasında nereden nereye getirdiğini hatırlamak, iddiamızda bir ölçüsüzlük bulunmadığını anlamaya yeter.

Şurası tartışılamayacak kadar açık ki, eğer geleceğimizi karartan bir tehlike varsa bu irademizin dışındaki etkenlerden değil, doğrudan doğruya kendi davranışlarımızdan doğmakta.

Söz konusu tehlike ne olabilir?

Bu soruya hemen herkes günlük patırdılara bakarak politik gelişmelerle, rejimle, güvenlik ve asayişle ilgili cevaplar veriyor.

Oysa en gürültülü tehlikeler her zaman en vahimleri değildir.

Ortalığın altını üstüne getiren bir fırtına ağaçları devirebilir, damları uçurabilir, hattâ üç beş kişinin ölümüne yol açabilir; yine de izleri silinir çok geçmeden. Ama bir göle, damla damla sızan bir zehir yıllarca biriktikten sonra milyonlarca insanı birden felâketlerin en büyüğüne sürükleyebilir.

Toplumlara sızan kin de öyledir. Gelip geçici öfke kasırgalarının yıkıntısına benzemez etkisi; ne zaman, nasıl, ne çapta bir sonuca yol açacağı hiç belli olmaz.

Bunları şu sırada düşünmek bize her zamankinden daha acı geliyor. Birkaç gün sonra Gençlik Bayramı var. Daha sonra da, 27 Mayıs sırada.

Lûtfen hatırlayın 27 Mayıs'ın yüce sloganını:

Millî Birlik.

Eğer o sloganın gerektirdiği her şey yapılmış, toplumdaki çatlaklar onarılmış, terslikler düzeltilmiş, haksızlıklar giderilmiş olsaydı, bugün gerçekten milletçe elele bulunabilirdik.

Gençlik Bayramının yakınlığı ise bize toplum çatlaklarının en mantığa sığmazının kuşaklar arasındaki dargınlık olduğunu düşündürüyor.

Saklamakta anlam yok:

Bugün Türkiye'de gençliğin bir bölümü ile yaşlı kuşaklar arasında bir burukluk var.

Şu da tartışılamayacak bir gerçek:

Daha önce reform isteklerine karşı yaşlı kuşaklar tarafından takınılmış kaytarıcı tavırların vebali ne olursa olsun, gençlerimizin söz konusu bölümünün içindeki bir avuç serüvenci politik eylemciliğin, zorbalığın, her türlü suç işlemenin ötesinde davranışlara kaymış, topluma zarar veren tutumlarını âdeta cinnet derecesine vardırmışlardır.

Bunun hafife alınır, tatlıya bağlanır, görmezlikten gelinir tarafı olamıyacağı açıktır.

Ama böyledir diye bir avuç serüvenciye tepkimizi genelleştirip bütün gençliğe karşı buruklaşmak da bindiğimiz dalı kesmek olur.

Dünyada her nöbet devri önlenebilir de, zamanla bütün nöbetleri gençliğin alması engellenemez.

Düşünün ki beş yıl aşağı, on yıl yukarı, belirli bir süre sonra bugün toplumumuzu yönetecek yahut etkileyecek durumda bulunan bütün orta yaşlı ve yaşlılar tabiat kanununa uyarak yerlerini şimdiki gençlere bırakmış olacaklar. Geleceğin ta kendi demek gençlik.

Bir toplum kendi geleceğine küsebilir mi?

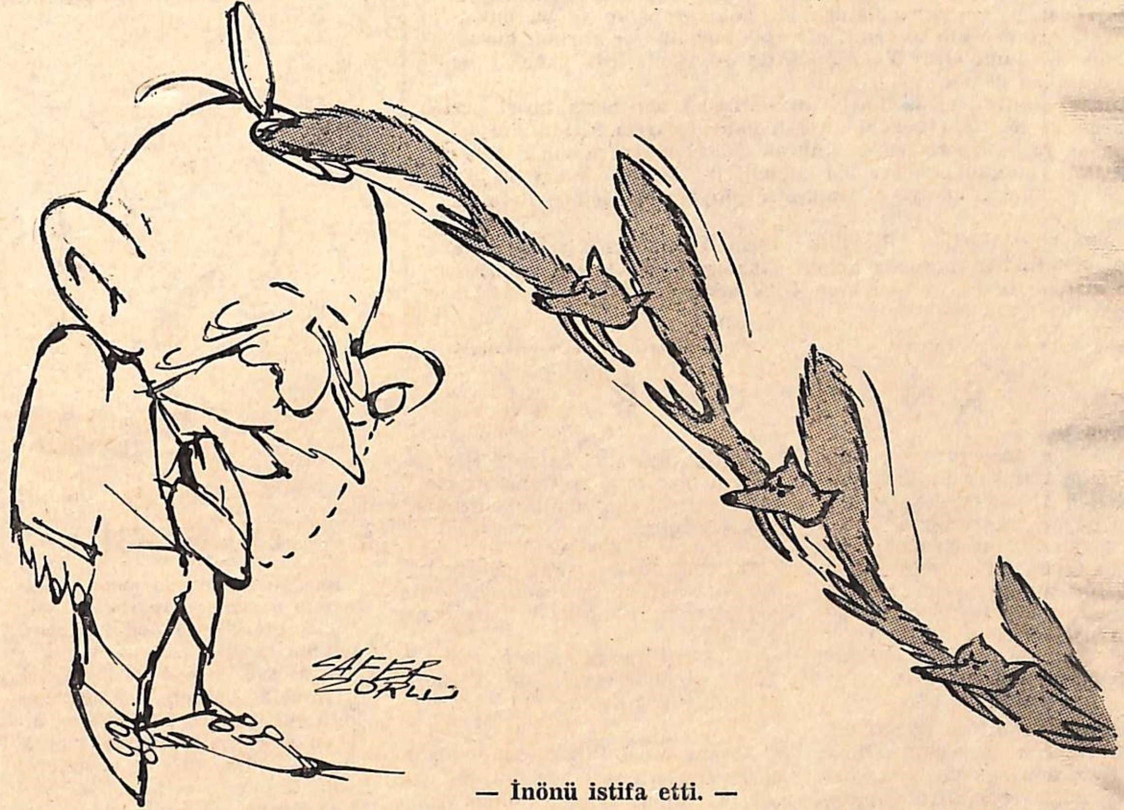
Küserse, tomurcuklanan ağaçlardan onların dallarında yuva yapan kuşlara kadar bütün canlıların olanca güçleriyle geleceği hazırlamak için çabaladıkları bu dünyadan silinmeyi peşin peşin kabullenmiş olur.

Türk toplumu böyle bir intiharı düşünmeyi gerektirecek bir noktada değil her halde. Ama bilinçsiz serüvenler ve tepkileri son birkaç yılda izledikleri çizgi üstünde sürüp giderse, aynı sonuç kendiliğinden oluşabilir.

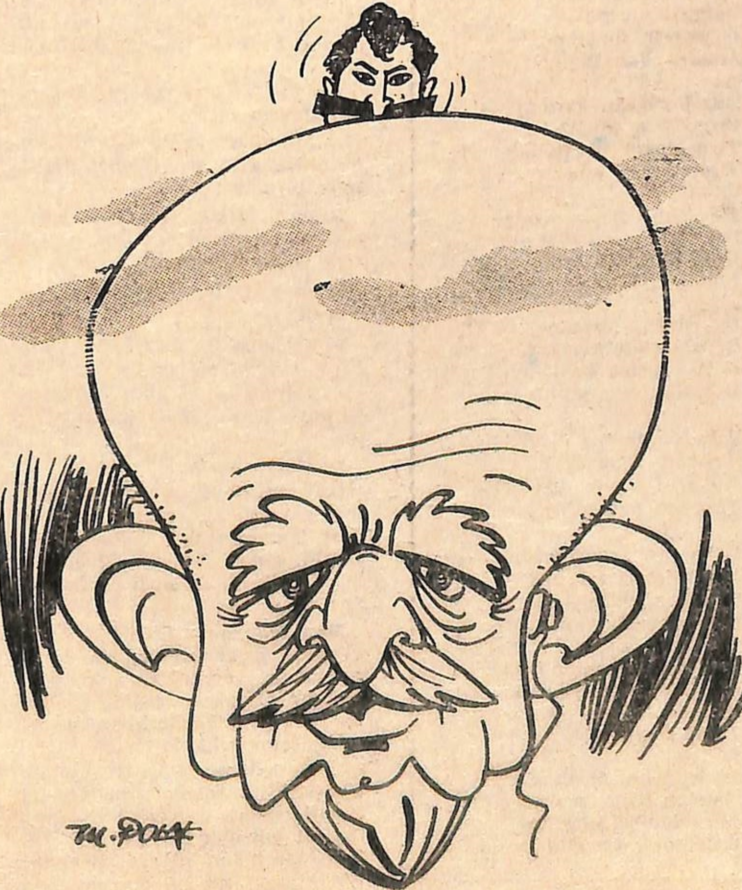
Başta gençlerimiz olmak üzere her yaştan bütün yurtdaşlarımızı 19 Mayıs 1972 gününde o tehlikeyi ciddiyetle düşünmeye çağırırız.

Bunu yaparsak 19 Mayıs 1973 gününü çok daha sevinerek kutlayabiliriz belki.

AKBABA

— İnönü istifa etti. —

DOĞUŞ!

50 YILIN AKBABA ANTOLOJİSİ

DERLEYEN: KUDRET SİNAN

BAŞLARKEN

Elli yıllık Akbaba, Türk edebiyatının engin bir mizah ve incelik hazinesidir. O hazineyi meydana getirenlerden çoğunun adları artık Türk edebiyat tarihinin de temel imzaları arasında yer almış bulunmaktadır: Şiirleri, hikâyeleri, romanları ve değişik türdeki daha pek çok yazıları ile...

İstedik ki Türk basın ve edebiyatının bir dönemine damgalarını basmış bu sanatçılardan bir buket yapalım ve bu buketi —emeklerinin canlı bir anıtı olarak— bugünün ve yarının kuşaklarına sunalım. «Elli Yılın AKBABA ANTOLOJİSİ» sahifesi bu düşünceden doğdu.

Bu sahifede eski Akbaba ustalarından her hafta birisi yer alacak ve derginin bugünkü vefalı okuyucularına kendilerini tanıtacak ya da hatırlatacaktır. Ancak onlardan sizlere sunacağımız örnekler, şimdilik, sadece bir tadımlıktır. İleride —yakın bir gelecekte— onları okuyucularımıza zengin bir cilt içinde iletmeyi düşünüyoruz.

Böylece Akbaba, elli yıllık çalışmalarının örneklerinden ve örnekçilerinden meydana gelme «Akademik bir mizah galerisi» düzenlemiş olacaktır ki bunun Türk mizahının bir sembolü, bir özeti olacağı kanısındayız.

Okuyucularımız bu sahifede, kurucumuz merhum Yusuf Ziya ORTAÇ'ın alışılmış akademik başyazılarından değil, gençlik yıllarının tatlı ve ince mizahından örnekler bulacaklardır.

Yusuf Ziya ORTAÇ

KURNAZ ÇOBAN

Bir vakitler Çamlıpınar yakınlarında iki üç kişilik bir eşkıya çetesi türemişti. Ancak bu çete yolcuları öldürmüyor, kervanları soymuyordu. Tersine eşraf çocuklarından zengin kişilerdi. Kibardular, soyluydular. Kimsenin parasında pulunda gözleri yoktu. Bütün düşmanlıkları genç ve güzel kızlara karşıydı. Öylesine ki çevrede onlara «bekâret avcıları» diye ad takmıştılar.

* * *

Bir gün Narlıdere'de düğün vardı. Çamlıpınar'ın en zengin çiftçilerinden İbrahim Ağa'nın kızı güzel Fatma da düğüne gidecekti. İbrahim Ağa, çobanını çağırdı:

— Hasan, dedi. Narlıdere'de düğün var. Fatma'yı oraya kadar götüreceksin. Kızım sana emanet. Hadi bakalım, evvelallah onu selâmetle götür, selâmetle getir...

Çoban güçlü kuvvetli bir delikanlıydı. Öyle eşkıyadan meşkiyadan korkmazdı. Zaten İbrahim Ağa da kızını bu yüzden ona teslim etmişti. Ağasının teklifini kabul etti:

— Merak etme ağam, cevabını verdi.

* * *

Yola çıkmışlardı. Yarım saat kadar sonra iki yolcu Çamlıpınar'ı geçerlerken birden üç tabanca birden çoban Hasan'ın göğsüne dayandı. Bekâret avcıları yine koku almışlar ve yolu kesmişlerdi. Gerçi bizim çoban cesurdu, kuvetliydi ama, üç silâhlıya karşı ne yapabilirdi? Bunların niyetlerini bildiği için aklına bir kurnazlık geldi:

— Efeler, dedi. Bu avın eti yenmez; çünkü bu bir yıl var ki benim helâlimdir.

— Yalan söylüyorsun çoban...

— Vallahi yalan değil ağalar!...

— Öyle ise ikiniz de çekilin şu yan tarafa; gözlerimizle görelim. Helâlin olduğunu ispatlarsan kıza dokunmayız.

Tabancaların tehdit dolu ağızları fazla beklemeye vakit bırakmıyordu. Fatma ile Hasan derenin uzun ve yumuşak çimenleri arasına gömüldüler. Genç kız titreyerek Hasan'a sordu:

— Hasan, yalandan olacak değil mi?

Çoban, onu gördüğü günden beri, tam üç yıl vardı ki, kendisini delicesine seviyordu. Şimdi ise işte eline emsalsiz bir fırsat geçmişti. Böyle bir mutluluk her kula nasip olmazdı. Onun için Fatma'nın sorusuna şu cevabı verdi:

— Ne diyorsun Fatma? Hiç yalandan olur mu? Baksana şu karşıdaki eşkıyalara; onlarda aldanacak göz var mı?...

* * *

Bir kaç dakika sonra üç efe Hasan'ın avucuna on tane sarı altın saydılar ve Fatma ile birlikte uğurladılar:

— Doğruymuşsun çoban, inandık. Haydi yolunuz açık olsun, Allah biribirinize bağışlasın!...

* * *

Akşam üzeri düğünden dönüyorlardı. Gözlerinin içinde tatlı bir ışık yanan Fatma, çobanın koluna asılarak büyük bir saflıkla sordu:

— Hasan; o eşkıyalar acaba yine karşımıza çıkacaklar mı?...

KÜÇÜK HANIM

Küçük Hanım yanağın
Güllerin alı gibi
Hele tatlı dudağın
Ankara balı gibi.

Güzel göğsün kardan ak,
Omuzların toparlak;
Tırnakların ne parlak,
Tıpkı kınalı gibi.

Her halin başka senin;
Pek hoştur çifte benin.
Hele ne sıcak tenin,
İçin sobalı gibi.

Bakışların mestâne,
Rengi kebap kestane,
Gönül denen bostane
Dolandın çalı gibi.

Pek açılma yaz diye,
Kalmadı ayaz diye;
Kolların beyaz diye
Yasemin dalı gibi.

Daha pek küçük yaşın;
Nedir böyle telâşın?
Oynuyor gözün, kaşın;
Başın havalı gibi.

Yok, sana denmez bebek;
Daralmış ipek gömlek.
Dizinde kalmış etek,
Tıpkı sıvalı gibi.

Türk. Arap. Acem, Çerkes
Emrine bağlı herkes.
İster öldür, ister kes
Babanın malı gibi...

DİLENCİ

Beyoğlu'ndan geçiyorum. Kafasının ortası tostoparlak traş edilmiş bir dilenci doğulu çocuk yolumu kesti:

— Mösyö, mösyö...

Hayretle baktım. Fransa'nın ünlü edebiyatçısı Klod Farer bile şu «mösyö» kelimesini ancak bunun kadar düzgün söyleyebilirdi. O devam etti:

— Mösyö, sil vuple mösyö!...

Bir an için bu doğulu çocuğun kimliğinden şüphelendim. Sakın bu, ne bileyim ben... O hem arkamdan koşuyor, hem de yalvarıyordu:

— Sil vuple mösyö, senk piyastr...

Allah Allah.. dilencinin öyle bir «piyastr» demesi vardı ki, değme Fransız yanında halt etsin.

Bu garip Fransızca yalvarış epey devam etti:

— Mösyö sil vuple mösyö.. Done muva kelk şoz.. Donez muva senk piyastr...

Eline birkaç kuruş sıkıştırdım. O bir salon centilmeni tavrıyla önümde eğildi:

— Mersi mösyö!...

Dedi.

Mersi ama ne mersi. Tam bir Paris'li mersi'si.

— Oğlum senin adın ne? diye sordum. Koyu bir doğulu şivesiyle:

— Hasso. dedi.

Hey gidi Beyoğlu hey... Dilencilerine varıncaya kadar yabancı dille konuşmakta. Öyle bir diyar ki, sadaka isteyen dilenci bile, size kendi dilinizle seslenmiyor.

Hani Köprünün öteki tarafında «Vatandaş, Türkçe konuş» kampanyasına gerçekten dörtbaşı mâmur olarak girişilecek olsa, bu işe tâ dilencilerinden başlamak lâzım gelecek.

Bana kalırsa Beyoğlu'nun dilencileri ile sokak satıcıları bu sanatlarından vazgeçseler, istedikleri yabancı bir kuruma hemen tercüman olarak girebilirler. Allah Türk Dil Kurumu'nun çabalarını daha iyiye götürsün. Ben bu yazıyı yazarken dışarıda muz satanlarla terlikçiler avaz avaz bağırıyorlar:

— Bananes!...

— Pantufles!...

ŞAİRİN CÖMERTLİĞİ

GÜZEL bir bahar günüydü. Eserleri öyle teker teker değil, kilolarla satılan genç ve kabiliyetli şairlerimizden Nihat bey, o gün sevgilisiyle bir kır gezintisi yapmak için Beşiktaş'taki evinden çıkmış, durakta kendisini bekleyen sevgilisiyle buluşmuştu.

İki âşık yürüye yürüye Bebek'e kadar gittiler.

Hava açık, deniz durgun, rüzgâr tatlıydı. Duygulu ve şair âşık Nihat bey gökleri, suları ve etraftaki engin tabiat tablosunu seyrettikçe hayâlden hayâle dalıyordu. Kalbi şimdi her zamankinden daha sık atmaya başlamış, gözleri dalgınlaşmıştı. Bir aralık durdu, eliyle sevgilisine geniş ufukları göstererek şöyle konuşmaya başladı:

— Sevgilim, dedi. Tabiat muhakkak ki güzel, fakat hayat ondan da güzel. Sen ise her şeyden, hepsinden daha güzelsin!... İster misin şu yukarıdaki güneşi, geceleri senin yatak odana bir kandil yapayım?... İster misin biraz sonra göklerde pırıl pırıl parlayacak yıldızlardan iki tanesini koparıp kulaklarına küpe gibi takayım?... İster misin mehtabın ışıklarından geniş alnına bir taç öreyim?... İster misin bülbüllerin melodilerinden sana yeni yeni şiir yazayım?... Ve ister misin...

Nihat bey kendinden geçmişti; daha uzun uzun devam edecekti. Fakat genç güzel sevgilisi birden onun sözünü kesti:

— Hayır, bu kadar çok şey istemem canım. Yalnız çok yürüdük, yorulduk; vakit de epey ilerledi. Bense acıktım. Eğer yanında para varsa şuradan bir parça peynir ekmek al da karnımızı doyuralım.

BOĞAZİÇİ'NDE SABAH VE AKŞAM

Boğaziçi'nde gün doğmadan sabah oluyor; daha sular uyurken biz uyanıyoruz. İskelede yatan şirket vapurunun kaptanı ne kadar rahat ve kaygısız bir adam... Her sabah arkasında bir gecelik entarisi, ayağında şıpıdık terlikler, elinde kahve fincanı, nargilesini tokurdatarak güvertede keyif çatıyor.

Bitişik yalının sporcu oğlu, sarı kırmızı mayosuyla, yine sahilde. Denizi o kadar seviyor ki, içinden çıktığı yok.

Uzakta balıkçılar kavga ediyorlar. Bunların gürültüsü hiç bitmez. Bazan küçücük bir izmarit yüzünden denizin ortasında kürek küreğe gelirler.

İşte gişe açıldı. Çimacı geldi. Bir kaç yolcu ilk postayı bekliyorlar.

Altımızdaki yalıda yine piyano başladı. Çok değil, aralıksız öğleye kadar sürer. Sonra da susar.

Boğaziçi'nde gündüz geceden sessizdir. Saat öğlenin onikisi oldu mu deniz uyur, yalılar uyur, vapurlar uyur, kayıklar uyur.

Boğaz'ın en keyifli zamanı akşam üstüdür. Güneş dağların arkasına yaslanırken bir bir pancurlar açılır, kapılar aralanır, sandallar denize iner.

Sertçe sesli, kıvır kıvır, gevrecik Rum kızları bellerini büke büke, kalçalarını kıra kıra, göğüslerini titrete titrete, insanın yüreğine çılgınlıklar getire getire piyasaya başlarlar.

Pencere önlerinde, balkonlarda küçük küçük tepsiler kurulur. Ah o tepsiler!... Boğaz'ın en güzel manzaralarından biri de onlardır. Üzerlerinde ışıl ışıl buz parçaları eriyen bir tabak kayısı, vişne; bir tabak sıcacık mis gibi çiroz... Taze balık yumurtası... Sonra buzda buğulanmış küçük, kesme sürahi... İnce belli billûr kadehler. Karşılıklı temenniler:

— Şerefinize!...

— Âfiyetinize!...

Sular perde perde kararır. Yıldızlar tek tük belirir. Karşılıklı yakılan sigaralar, karanlıklar içinde ateş böcekleri gibi yanar. Yanar yanar söner. Karşı sahilden açılan bir sandal, ayın denizde çizdiği yol üzerinde kayarak yaklaşır, yaklaşır, yaklaşır... Derken yerleri gökleri dağları ürperten bir ses gönülden şikâyete başlar:

«Bir sahife açsam ağlarsın,
kitâb-ı sineden»

Şarkı bitinceye kadar herkes, her şey susar. Sonra yine kadehler çarpışır:

— Saadetinize!...

Bazı karanlık pencerelerde hafif ipek fışırtıları duyulur: Mermerler üstünde billûr kadehler kırılıyormuş gibi genç, ateşli bir kahkaha şıngırdar.

Ara sıra Boğaz vapurlarının çevreyi araştıran projektörleriyle aydınlanan bu karanlık pencerelere sakın gözleriniz ilişmesin.. Âdem ile Havva'yı Cennet'ten kovduran şeytan bile —günaha girmemek için— o pencerelerden içeri bakmaz.

Beşinci Ay yolculuğu da başarıyla sonuçlandı. — Gazeteler —

Yazısız

BİR KADININ MEKTUPLARI

Cemil,

Sen delisin... Yirmi dokuz yaşında ateşli bir delikanlı yarım asırlık bir ihtiyarı kıskansın!... Ayıp vallahi. Şunu bilmelisin ki ben seni ancak genç olduğun için ve ancak benim kalbimi anlayabildiğin için severim. Ben öyle paradan, süsten zevk alacak kadar toprak üstünde yaşamıyorum. Aşkım yerlerden çok yüksektedir. Hem seni bu kadar üzen, bu kadar kuşkulara düşüren ak saçlı Behlül bey kimdir biliyor musun? Eski bir aile dostu. Sonra —Hadi sana biraz da kadınlık gururumdan fedakârlık ederek söyleyeyim— onun dillerde desten olan bütün yakutları ve incileri bir araya gelse yine de senin dudakların ve dişlerinle rekabet edemez.

Yarın akşam seni bekliyorum. Hani geçenlerde aldığın fondanlar yok mu? Yine onlardan isterim, unutma emi?

Neriman

Behlül,

Doğrusu bu haller sana yakışmıyor. Gittikçe akıllanıp uslanacağına çocuklaşıyorsun. Kaç yaşındasın hiç düşündün mü? Hadi seni kızdırmamak için altmış demeyeyim; fakat ferah ferah elli varsın ya!... Bu kadar sene yaşamış, saçının telleri kadar macera geçirmiş bir adama, böyle küçücük bir okul öğrencisini kıskanmak yakışır mı? Hem seni bu kadar şüpheye düşüren bu kadar üzen o Cemil kimdir biliyor musun? Eski bir komşu çocuğu... Âdeta akraba gibiyiz. Benim, öyle aşka alfabeden başlayacak vaktim yok. Her şeyin olgunu iyidir. Yasak aşkın bile olgunu. Anladın mı koca bebek?

Yarın akşam bekliyorum. Hani geçenlerde kuyumcuda gördüğümüz o küpeler var ya, onları da mutlaka isterim, unutma emi?

Neriman

Kocacığım,

Mektubun geleli yarım saat oldu, olmadı. Tam üç kere okudum. Kelimelerin arasında senin güzel yüzünü görür gibi oluyorum. Kâğıda ve zarfa sanki parmaklarından bir şeyler sinmiş. Uzaktan akşam ezanının sesleri gelirken ben hep seni düşünerek bu satırları yazıyorum. İşte kış yaklaşıyor, ağaçlar yapraklarını döktü. Bu yaz'ı sensiz olarak karşıladım ve sensiz olarak uğurluyorum. Ömrüm hep dört duvar arasında geçiyor. Ne zaman geleceksin? Beş aydır senden uzağım; balayımız zehir gibi geçti. Bâri mektuplarını eksik etme. Beni teselli eden tek dostum onlardır.

Bir resmini isterim, sakın unutma emi?

Neriman

VUR ABALIYA

Akbaba'da çıkan bazı yazılarımız için yine mahkemeden dâvetiye geldi: Neymiş, genel ahlâka aykırı hikâye ve resimlerimiz çıkıyormuş.

Eskilerin:

Kimseler fehmetmedi mânasını
dâvamızın,
Biz dahi hayranıyız dâva-yı
bî mânamızın.

şeklinde bir beyitleri vardır. «Kimse bizim neler söylemek istediğimizi bir türlü anlayamadı; bu mânasız dâvanın bizler de şaşkınıyız» anlamına gelen bu beyit gibi, ortada bir sürü açık saçık olaylar varken bunu bırakıp da sadece Akbaba'ya yüklenmek bilmem ne kadar doğru olur?

Günlük gazeteler polis olayları adı altında, komşusunun bahçesinde çırıl çıplak yakalanan zamparalardan, Paris sokağında nikâh kıydıran Rumelili imamdan, üç gecede gözlerinin altı simsiyah çürüyen aile kızlarından isimleriyle, resimleriyle soyları sopları ile bahsediyorlar da, yine de genel ahlâka aykırılık adına biz mahkemeye çağrılıyoruz.

Hanımlarımız beylerimiz Ada'da, Moda'da, odada tilki yürüyüşü danslarıyla; avuç avuca, diz dize göğüs göğüse kızgın melodiler, baygın renkler ve şehvet kokuları içinde sabahlara kadar dönüyorlar da yine genel ahlâka aykırılık adına biz mahkemeye çağrılıyoruz.

İstanbul belediyesi aslında bir «sefalet şehri» olan İstanbul'u bir «sefahet şehri» yapmak istediğini söylüyor, kumarhaneler, barlar açtırıyor, herkesin keyfince eğlenceğini ilân ediyor da yine edeb ve terbiye adına biz mahkemeye çağrılıyoruz.

Hoş bir fıkra vardır:

Hocanın biri camide vaaz ederken:

— Ey müslüman cemaati, demiş. Harama el uzatmak günahların en büyüğüdür. Her kim ki zina yaparsa yerler gökler gümbür gümbür titrer!...

Ertesi gece, o vaazda gördüğü hafifmeşrep bir kadınla buluşan hoca efendi hazretleri, bir kaç kadeh attıktan sonra işi azıtmaya başlayınca hatuncağız sormuş:

— Aman efendim, demiş. Ne yapıyorsunuz? Yerler gökler titremez mi?

Koca vaiz gülümseyerek cevap vermiş:

— Korkma hatun, titremesine titrer ama yıkılmaz...

Ne sebeptendir bilmem; çağdaş Avrupalı ve lâik Türkiye'de yaşayan herkes her istediğini yapmakta serbest. Fakat mizah gazeteleri esprili bir yazı ya da resim koymaya başladılar mı yer gök titremeye başlıyor.

— Tedbir alınmazsa, kasaplık hayvan ithal etmek zorunda kalacağız. —

Turist İşinde PARA VAR!

Yalçın KAYA

ÇOK sayın böyüğümüz,
İsminizi ve resminizi gazetelerden danıyıp hörmetimiz mevcuddur. Bizler sizi mekdupla rahadsız etmemiz sebebi melmekede hizmeddir. Cümle Pakçaköy halkı namına turis galkınmasına canu gönülden deşekkürümüz borcludur. Sizi «yer elması» fesdivaline davet etmekle hepimiz şeref duyarız.

Evvelâ köyümüzün yerini darif edelim ki, hoş gelin, safa gelin. Çoluk çocuk nasıldır? İşallah afiyetdedir. Bizler çok şükür afiyetde olup beş vakid sağlığınıza duvacıyız. İmamımız Rıfkı efendiden pek memnunuz. Onun da zadınıza ayrı selâmları vardır. Dişlerini şeyirde beş yüz gaymeye yapdırdı.

Köyümüzün yerine gelince... Gasabada Aşşa hana indin mi, bizim otobos ordan galkar. Kime sorsan, size Aşşa'yı gösderir. Bizim otobosun rengi sarıdır. Ayrıca gasabaya girerken kendini daha uzakdan belli eder. Gornası dayima «yaş mı» dürküsünü çalar. Arabayı gördün deyil mi, şofora fazla bi şey dime, «Ben Angara'danım» de yeter. O zeman bütün yolcular otu yemişdir. Şofor İsmayil hepsini arabadan atıp sizi husuysi olarak köye uçurur. Sakın para virmeye galkma. İsmayilin ağazı bozukdur. Eşikdekini eşikdekini sıralayıp sizi mağcup eder. Misafire hörmeti çok olduğundan, para didin mi bozulur, güfreder.

Şimdi gelelim ki yer elması fesdivaline.. Biz bundan iki yıl evelline dek turis işinde para olduğnu bilmiyoduk Geçen gurban deyil, evelki gurbanda gümrük motoruylan köyümüze iki tango adam geldi. Biri bizim şeyirlilere benziyodu Öbürü de gâvurdu. Sonram anladık ki, bizden sandığmız gâvurmuş, gâvur sandığmız da bizdenmiş. Bizden olanın adı Safer bey. Belki danırsın. İstambul'da turis acantası var. Bütün dilleri su gibim gonuşuyo. Mohakkak danırsın.

Bunlara köyü, bütün sahili gezdirdik. En son da Çamdepe'ye çıkardıp orda gendilerine rakılı guzu ziyafeti çekdik. Gâvur manzaraya öldü. Çamdepemiz de Çamdepedir ha. Bi havası vardır, ölüyü dirildir... Bu Alaman gâvuru çam gokusunu içine çeke çeke bi hal olup:

— Ağzo şön! Ağzo şön! dedi durdu.

Şön dimek güzel dimekmiş. Aklınca, gâvur «Ağaza güzel geliyo» dimek isdiyo.

Ziyafetin sonunda Alaman, Safet beye bi şeyler anlattı. Safet bey de bizim mohdara dedi ki:

— Alamana onbin kâğat verirseniz, buraya duriz yollacak, dedi. Gomisyon ücreti olarak bana beş bin yeter, dedi.

Mohdar boş bulunup:

— Biz mi vercez? dimedi mi...

Aman Safet bey bi gızsın... Ne cayillimizi bıraktı, ne gavatlığımızı...

Adam haklıymış amma, biz o zeman daha vazyeti bilmiyorduk. Turis işinde bu gadar para döndüğünden haberimiz yokdu. Hem valla, hem billâ doğru söylüyoz. Haberimiz olsaydı, ağazımızı gatiyyen açmaz, üstelik derdik ki:

— Alaman onbin mi isdiyo; al yüzbin! Sen beşbin mi isdiyon; al ellibin!...

Safet beyin nutkundan sonram mohtar iğtiyar heyetini kenara çekti:

— Argadaşlar, dedi, bu iş yağlı bi iş galba. Öyle ya yoksam neden bu kadar bin lira isdesinler?!. Ne dersiniz, beşer onar bu parayı denkleşdirelim mi?.. Aksi dakdirde gaçırırız. Bakarsın, ganimeti gomşu köyler gapıverir.

İğtiyar heyeti:

— Allah gorusun, o zaman alaylarından durulmaz! dedi. Hemen denkleşdirelim valla! Çıkışmazsa, gasabaya haber salıp Çavuşun Salih'den damamlarız.

İşe böyle başladık, sayın böyüğümüz. Salih'e hacet macet galmadı. Onbeş bini doka ettiken üç ay sonram ilk turisler geldi. Safet beyin tembiyine uygun olarakdan onları ikişer üçer evlere dağattık. Ama onlar gelmeden evel gazlı buzdolabı, karıyola, yorgan ve de alafaranga helâ vazyetinle birlikte duş dinen delikli zımbırtıyı ayarlamışdık. Sıcak suyu damlara gonan varillerlen halletmişdik. Bi de tulumba... İlk yıl suyu dama govalarla daşımışdık, pağdon. Tulumba işi sonramki yıl olduydu sahi. Bizim orlar güneşsiz geçmez. Gosgoca varil yarım sahatta elle dutulmaz oluyo. Tulumbaları geçen ramazandan sonram berberin darifi ile biz daktık. Amma yanlış dakmışız. Varili govaylan dolduruyoduk. Velâkin tulumbaya basıncak sular derhal boşalıyodu. Üç hafta dama inip çıkmakdan, su daşımakdan imanımız gevredi. Tulumbaya yetişemiyoduk.

Sonunda Gorucu Ahmet:

— Ulan, tulumba yokken daha eyiydi be! dedi. Atalım bunnarı! dedi.

Mohtar:

— Atılır mı lan goca gavat, o gadar para verdik?!. dedi. Bacak gadar aletlen mi başa çıkamayacaz. Yapışın govalara! dedi.

Yapışdık ya, ne el galdı, ne bel. Bel dedim de, bu arada Camgözlen Sargının yetişdirmesi merdivenden düşüp bellerini gırıncak, mohtarın aklına başka şey geldi:

— Mazotlu motor aldık mı, iş tamam! dedi. Motor tulumbanın hakgından gelir. Birez bahalı amma, gırk elli dane alıncak, ikram yaparlar, dedi.

Kimi darlasını, kimi bağını, hayvanını saddı, o da oldu. Motor dakmaya gelen usta, tulumbaları sökmek istedi. Sökdürmedik.

Usta:

— Öylesem, dedi, motorları elentirink için gullanırsınız. Tulumbalar suyu halleder, dedi. Ben onları düzeldirim.

Yalnız elentirink olmak için motora başka bi zımbırtı daha ilâve olcakmış. Hadi gine bidakım satışlar... Fekat güzel oldu. Köy şeyire döndü. Camiyi de şavklandırdık.

Elentirink törenine gaymakamı dâvet etmişdik. Çok işi varmış, gelemedi. Vekil vekili olarakdan çarşı bekçisi Osman efendiyi göndermiş. Osman efendi bi nutuk çeksin... Hepimiz höngür höngür ağladık. Alkışlamakdan ellerimiz şişti valla beyim.

Şimdi turisleri anlatcaz... İlk yıl doksanbeş idiler. İkinci yıl yüzgırk. Dercüman olarakdan şeyirden iki dalebe duttuk. Yevmiye yirmişer kâhat... Ha, dimeye unudduk; ilk turislerin gelmesine bi hafda gala bekçi Osman gine çıkdı geldi:

— Ey Pakçaköy ahalisi, selâmünaleyküm! dedi. Gaymakam efendimiz selâmlar eder ve der ki, elinize belinize sahip olun. Bundan sonram şekâyet duymacam. Turisler gelincek onların malına ve de ırzına el ve de bel uzatanın gafasını gırarım. Avrupa gâvuru selbes alışmışdır. Onu çıbıl çıbıl gördün diye horoz gibi ibiyini gızardıp helâldir dimiyecen... Misafire iytibar edin. Helâlara duvalet kâhadı alın. Gazte kâhadı goyana ceza vardır.

Diyecem ki, her şeyler eyidi. Bazı eksikleri de şeyirli dalebeler düzeltdirdi. Köye turisleri bizim İsmayil daşıdı. İki seferde getirdi. Önce, köylü hesabı tek seferde getirecekti. Dalebeler «Alamanlar rahata alışıktır» deyincek, mamele deyişdi. «Hepsi bi kerede gelsin» diye gasabadan başka otobos daha bulmak isdeyenler çıkdı.

Şofor İsmayil:

— Sıkıysa bulun! diye bozuldu. Gelen arabayı namussuzum dinamitlerim!

Velhasıl bizim şoför getirdi. Davul zurnaylan... Çalgıcılar otobosun depesinde... Dalebeler, gafilenin ele başına ve de garısına çiçek verdi. Gâvurlar alkışladı. Çoğu evliydi. Bekâr olarakdan bikaç kartoloz garı vardı. İki de genç oğlan...

Alamanların geyinişi bizim köylük yerine heç uymuyodu. Fekat Osman ağanın dediyi de aklımızdaydı. Entariler nah belde. Bütün gabalar meydanda. Erkekleri de gısa pantol geymiş.

İnsan gısmı her şeye alışıyo. Entarilerin gısalığı çabucak unuduldukdan başka bikini manyolara da alışıldı. Bakıyoduk amma, baştaki baktımız gibim deyil. Hepten tango olup çıkmışdık.

Turisler geldiyinde bi şeyin unudulduyu meydana çıkdı: Yemek dalgası...

Alaman garıları:

— Biz burya datile geldik! dediler. Yemek yapmaya deyil...

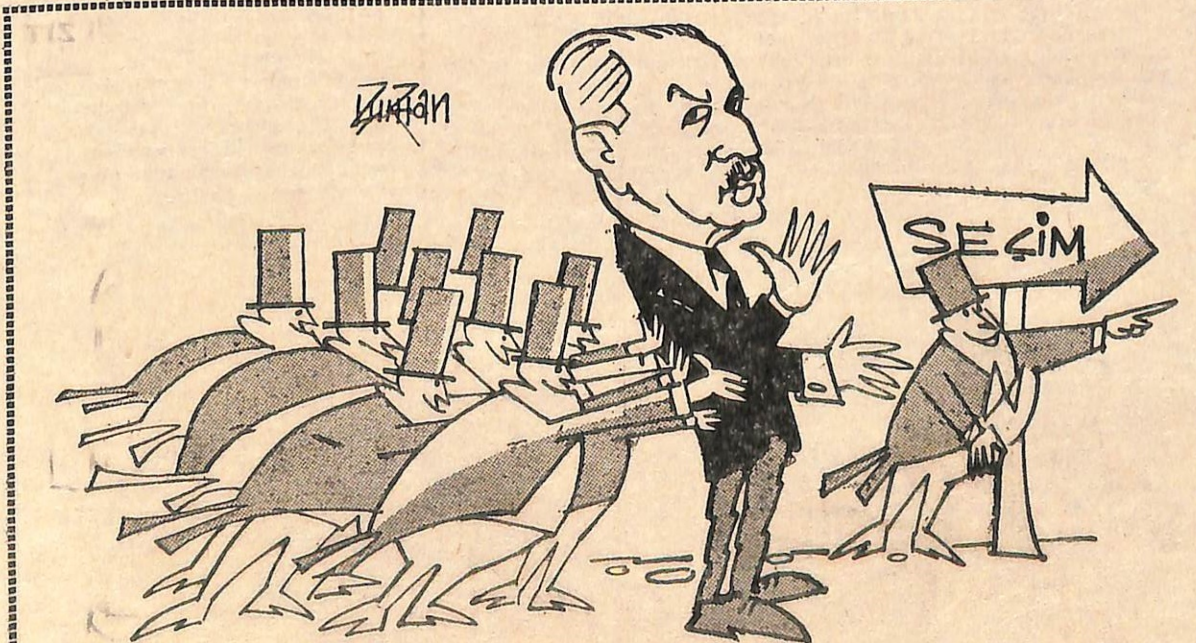
Şeyirden alafaranga aşçı getirmek şart oldu. Binalinin gayfeyi köy iydaresi namına logantaya çevirdik. Bi gap yemek iki kâhat. İki buçuk yapıcaktık, mohtor «misafirleri soymak doğru deyil» dedi, iki kâhat yaptık. Meyvalar bedava...

Odaları yatak başına kiraya vermişdik. Yatağı üç kâhat. Gayvaltıyı evde yapıyolardı. Süt, tereyağ, yumurta, bal, ekmek, pordakal suyu, elma... Gayvaltı bedava. Yatak ücretine dayil.

Gısa zamanda Alamanlarla gaynaşdık. Sandıklarımızdaki sırmalı işlemeleri görüncek öldüler. Satın almak isdediler. Para ile olur mu? Ayıptır. Veri veriverdik. Sandıklar bi mevsimde boşaldı. Cüzdanlar da... Çünküm loganta zararına çalışıyodu. Gayvaltıya, buzdolabının gazına giden parayı da yatak ücreti garşılamıyodu.

Turisleri memnun yolladık amma, biz memnun galamadık. Ertesi yılın turisleri gelmeden bi çare bulmak lâzım oldu. Şeyirli dalebelerin yardımıylan bi goperatif gurduk: Meyva ve turis goperatifi...

Goperatif, köyden onüç delikanlıyı Alamanya'ya çalışmaya gönderdi. İşçi gurumu böyle derneklerin üyelerini hemen yolluyo, bilirsin. Meyva satışı ve delikanlıların gönderdiği para ile durumu biraz düzeldip on ay sonra ikinci turis gafilesini ağırladık. Bu arada vazyeti gurtarmak için gomşu köylere yevmiye ile çapaya gitdiğimiz de olmuşdu. Şimdi hesap aşşa yokarı başabaş gelmekdedir.

— S. H. Ürgüplü'yü partililer destekliyor. —

C.H.P. OLİMPİYATLARI!

dan sonra dünyanın tâ öbür ucundan bu mektubu al... Hiç bana yapılacak şey mi bu Korhan, hiç yapılacak şey mi?

— Vallahi çok ayıp etmişler...

Yer elması fesdivalinin mesarifini ise merayı gomşu köye kiralamakla garşıladık. Bizde pek hayvan galmadı ya, galan beş on süt ineyini de gasabadan getidiyimiz samanlan besliyoz. Darlaları meyvalık yaptıyımızdan ekmeyi de gasabadan alıyoz.

Çok sayın böyüğümüz, turis işinin hakkaten paralı olduğnu nihayet anlayarak Alaman misafirlerimizi en eyi şekilde ağarlamaktayız. Onlar da sağ olsunlar bizi unutmayıp her yılbaşı debrik gartı atıyolar... Gelen Alamanların sayısı çoğaldıkça, onların melmeketlerine daha fazla işçi göndercez. Yaz mevsimi dışında da daha fazla çalışıp yurdumuzun turis galkınmasına yardım edecez. Garılarımız, gızlarımız bi sürü sırma işi hazırlayıp sandıkları doldurmaya devam etçekler. Köy halkı şimdiden bile bayağı çalışkan oldu. Artık gayfelerde oturan adam bulamazsın. Onun için yakında bunları da logantaya çevirmek gararımız vardır.

Turis işinde bu gadar para döndüğnü bilseydik, vaktiylen Safet beyle o Alaman'a onbeş bin deyil, çok daha fazla verirdik de bu işi önlerdik. Şimdi artık yapamayız. Şeref işi oldu. Öbür köylere güçük düşmek gadar, misafire «gelme bi daha» dimek olmaz.

Sayın böyüğümüz, köye derhal buyrun. Çengi Nerkisi fesdival gıralıçası yapcaz. İçkiler hazır. Ellerinizden öperek fesdivalimize şeref verin.

Pakçaköy halkı adına
Mohtor vekili İbram Şimşircioğlu

Yalçın KAYA

ayna

MEHDİ ZIT

TARTIŞMALAR

YÜZ milyonluk bir işin tartışması yapılıyor şimdi Ankara'da...

Cumhuriyetin 50. yılı kutlama törenleri tam beş gün sürecek ve bu iş için yüz milyon lira harcanacakmış.

Beş günde 100 milyon.

Bir günde 20 milyon...

İşte Ankara'da bu işin tartışması yapılıyor şimdi.

— İyi, güzel... Cumhuriyete hepimizin saygı ve sevgisi vardır. Ama bu fakir milletin bu işe harcayacak yüz milyonu yoktur, diyenler var.

— Bir ilkokul 500 bin liraya çıkar. Yüz milyona ise ikiyüz tane ilkokul yapılır. Cumhuriyet yerleşip kökleşmiştir. Ama eğitim işi, kutlanması için yüz milyon lira harcanan Cumhuriyetin 50. yılında dahi çözülmemiştir. Cumhuriyetin kendisine söylesek, bu yüz milyon lirayı seve seve eğitim dâvamıza devrederdi.

Böyle diyenler de var.

Ama böyle diyenlere karşılık, şöyle diyenler de var:

— Cumhuriyet Cumhuriyettir. Siz onu pasta salonu mu sandınız? Yüz milyonun lâfı mı olurmuş? Bir turistik otel bile bundan daha pahalıya çıkıyor. Cumhuriyetin bir turistik otel kadar da mı değeri yok yâni? Türkiye için yüz milyon nedir ki artık? Duymadınız mı? Merkez Bankasında yığılıp kalan döviz miktarı milyara yaklaştı. Bu paralar sanayie filân yatırılmadığına göre, orada küflensinler mi? Hiç olmazsa, yüz milyonunu Cumhuriyete harcasak, hem hareket hem de bereket olur.

Buna karşılık, işin para yönünü hiç düşünmeyip, tatil süresi üzerinde duranlar da var:

— Cumhuriyetin 50. yılı törenleri için kaç para harcanırsa harcansın. İster yüz milyon lira, ister yüz lira. Ama yeter ki tatil süresi beş gün olsun. Hem de her yıl. Yâni Cumhuriyetin her yılını, 50. yılı gibi kutlayalım. Beş gün tatil yaparak. Of be!... Öldük yahu çalışa çalışa...

— İyi ama, her yıl zaten kaç gün çalışıyoruz ki? Her gün tatil. Geriye kala kala zaten beş gün kaldı.

— Onu da bu işe yatırıp, seneyi tamamlarız...

* * *

Ankara'daki ikinci konu: Yeni vergi tasarıları. Emlâk ve arazi vergileri kanun tasarısı.

Biliyorsunuz hükûmet, bina, arazi ve arsa vergilerinde Meclis'e bir reform kanun tasarısı sevketmişti.

İlgili komisyon bu vergi tasarısını inceledi inceledi. Sonunda, hükûmetin teklif etmiş olduğu vergi oranlarını yarıya indirip kanun tasarısını Meclis Genel Kuruluna verdi. Fakat komisyon önemli bir şeyi unutmuş olacak ki tasarıyı Meclis Genel Kuruluna vermesiyle geri alması bir oldu.

Ve yeniden inceledi inceledi inceledi.

O kadar inceledi ki, sonunda vergi oranları da inceldi. Hem öylesine inceldi ki, sonunda kopacak hale geldi.

Şimdi çok kimse soruyor:

— Bu vergi oranları daha komisyonda bu kadar inceldiğine göre, acaba Genel Kurulda ne olur?

— İnceldiği yerden kopar.

— Koparsa ne olur?

— Bağlanır.

— Nereden?

— Sıfır'dan.

— Ne demek o?

— Yâni bu vergi oranları indirile indirile sonunda «sıfır» olur.

— Şu halde Devlet vergi alamaz.

— O kadarla kalsa yine iyi.

— Ne demek istiyorsun?

— İşler böyle giderse sonunda, Maliye, han hamam, bağ bahçe ve apartman sahiplerine borçlu çıkar...

Mehdi ZIT

Yazısız

CEPHEDE AŞK

Vedat Saygel

İLKBAHAR denince akla ilk gelen, pırıl pırıl bir gökle çiçekli kırlar olur. Çiçekli kırlar denince, aşk ve macera özlemi duyulur. Aşk ve macera işin içine karıştı mı, parasızlık insanın başına dert olur.

Bir bahar sabahı cebinde kalan son parasını bir paket filtreli sigaraya yatırırken, biraz sonra mevsime uygun bir duyguya kapılacağını, tatlı bir sürprizle karşılaşacağını hiç mi hiç ummuyordu.

Bir akşam önce ev sahibinin oğlundan okumak için aldığı aşk romanını koltuğunun altına sıkıştırdı, paketten çıkardığı sigarayı dudağına iliştirdi, tütüncünün köşesine dikilip, günü nerede öldüreceğini düşünerek başladı sağına soluna bakınmaya! Kahveye gitse?... Bir şey içmeden oturtmazlardı adamı. Parka gitse?... Simitçisi, lâhmacuncusu, sâlim kafayla okutmazlardı romanı. En iyisi, geze dolaşa uzanırdı yukarı, kırlara doğru.

Adımını atacağı sırada gözgöze geldiler. Bir daha da biribirlerinin üstünden ayıramadılar bakışlarını. Tatlı bir duygu yayıldı delikanlının içine. Düşündü bir an:

— Eski bir tanıdık mı acba? Kim olabilir?

Kulaklarına kadar kızaran genç kız:

— Tamam, o! diye geçirdi içinden. Vallahi de o billâhi de o!

Bir gün önce aldığı mektubu hatırladı. «Evlenmek, uzun bir yaşamı ortaklaşa sürdürmek olduğuna göre, işi resmiyete dökmeden önce tatbikatını yapmamız gerekmez mi?» diye soruyordu bir gazetenin «Evlenmek istiyorum» sütunu aracılığıyla mektuplşmaya başladığı genç.

Bütün çekingenliğine rağmen uygun bulmuştu bu isteği. Mektubun ortalarında düşüncesini haklı çıkarmak için bir sürü de örnek veriyor. du oğlan: «Askerlikte de böyledir, okulda da... Zaman zaman NATO tatbikatları neden yapılıyor? Bir saldırıyı tam anında etkisiz kılacak hazırlıkları yapmak için. Lâboratuvr çalışmalarına girmeyen öğrenci, kimyager olabilir mi? O halde...»

Ortak yaşam bütün ayrıntılarıyla denemeden geçmeliydi ki, ilerde uyuşup, uyuşamıyacakları hususlar anlaşılabilsindi.

— Evet o olmasına o ama...

Göğsüne bastırdığı aşk romanını sıkmaktan avuçları terlemişti genç kızın:

— ... Hem «Tütüncünün köşesinde olacağım» dememişti, hem de giyimini başka türlü tarif etmişti.

Fakat dalgınlığına gelmiş, ya da elbisesi bugüne yetişmemiş olamaz mıydı?

Olabilirdi elbet. Utana sıkıla gülümsedi. Oğlan da bir gülücük kondurdu dudaklarına:

— Ah ulan ah! diye geçirdi içinden. Cebindeki parayı sigaraya yatırmanın sırası mıydı yâni? Fırsatın böylesi, ömrü boyunca kaç kere çıkar insanın karşısına!

— Arabamla gelirim demişti.

Öyle yazmıştı ama arabayla gelmemişti işte!

Keyif onun değil mi, gelmez gelmez. Hem neyi amaç güdüyordu bu buluşma? Ortak yaşamın tüm koşullarına kişinin kendini uydurmasını...

— Tatbikata sabahtan başlamış demek! Öyle ya, arabası bir kazaya uğramış olamaz mı günün birinde? Pekâlâ uğrar. «Hayır efendim, arabasız ben bir yere adımımı atmam» diye direnmeyecek a kadın. Eşine uyacak. Arabalıysa, arabalı; arabasızsa, arabasız... Takılacak ardına.

Bütün geceyi yapacağı arabalı gezinin hayâliyle süslediği halde, büyük bir olgunlukla yürüdü tütüncünün köşesine. Hâlâ tanışlık verip vermemekte kararsızlık gösteren delikanlıya elini uzattı:

— Çok beklettim mi?

Kulaklarına inanamadı oğlan:

— Yoo, diye kekeledi. Yeni gelmiştim.

İkisinin de heyecandan dizleri titriyor, kalbleri küt küt atıyordu. Oğlan, «Afedersiniz, hatırlayamadım, nereden tanışıyoruz?» demeye hazırlanırken, güç anlaşılan bir sesle fıkırdadı kız:

— Ee, bütün günü bu köşede kar şılıklı bakışarak mı geçireceğiz?

Fısıldadı delikanlı:

— Bilmem...

— Programsız mı çıktınız evden?

— Yoo... Şey yâni... Program yapmıştım da, şimdi değişti.

Güldü kız:

— Eh, tatbikatta sık sık plân ve programın değişmesi normaldir. İsterseniz yürüyelim şöyle...

Delikanlı:

— Çattın oğlum, diye geçirdi içinden. Garanti birisine benzetti bu kız seni. Şimdi önünde iki yol var: Ya gerçek kimliğini tanıtıp çekip gideceksin, ya da benzettiğinin kişiliğine bürünüp gününü gün edeceksin!

İkincisini seçip, omuz omuza tuttular yolu. Ara sokaklara dalıp bir bayıra vurdular. Kız, son aldığı mektuptaki fikirlere kendi fikrini de katarak konuştukça, delikanlı bir şeyler sezer gibi oldu, kız konuştukça meseleyi bütün yönleriyle anladı, düze çıktıklarında bayağı rahatladı.

Kimbilir hangi ailenin bir gelin adayı ile başbaşaydı şu ıssız yerde. Ve beş parasız olduğu halde lâmı cimi yok, evlenmek üzereydi! Korkusu büyüyordu gitgide. Fakat, bu buluşmanın iki tarafın da rızasıyla yapıldığını, amacın anlaşma birliğine varılıp varılamıyacağını anlamak için bir «Evlilik tatbikatı» olduğunu anlayınca, rahatladı. Kızdan yararlanabildiği kadar yararlanır, foyası meydana çıkınca «Anlaşamıyacağız, en iyisi yol yakınken dönelim» diye dayatırdı. Bir keresinde «Ben meteliksiz herifin biriyim kızım, bırak nikâh dairesine sokmayı, bir lokantaya bile sokamam seni» demeye niyetlendi, daha:

— Ben... derken:

— Sus, n'olur bir şey söyleme, diyerek nemli avucunu ağzına kapatıverdi genç kız. Yeteri kadar biliyorum sizi.

— Fakat daha şu kadarcık yolda seni ne kadar yorduğumu gördün, diye fısıldadı. Evlilik gibi uzun bir yolun çilesine nasıl katlanırsın?

Kızcağız koluna girip yaslandı omuzuna:

— Seninle olduktan sonra her şeye katlanırım! Tatbikat başarılı bir şekilde sonuçlansın da, yorgunluğu çabuk unutulur.

Tatbikat, tatbikat, tatbikat... İki lâfın başında tekrarlayıp duruyordu bunu.

Issız bucaksız kırların derinliklerine girerken, bütün müşküllere rağmen ordusunun başında dimdik yürüyen bir kumandana benzetiyordu delikanlı kendini.

Sık ağaçların bulunduğu yere varınca kumandanlığına iyice inanıp askerce bir komut verdi:

— On dakika istirahat!

Kıkır kıkır güldü kız:

— Sen alay et bakalım, diyerek çimenlere oturan delikanlının kucağına attı kendini. Allah gecinden versin, günün birinde bir savaşla karşılaşamaz mıyız yâni? Arabamızı, evimizi, eşyamızı terkedip, düşmanın erişemiyeceği yerlere kaçamaz mıyız? Farzet yeni evlenmişiz, daha gerdeğe girmeden savaşa girmişiz. Düşmüşüz yollara... Ve gele gele buraya gelmişiz.

Hayranlıkla sarıldı kıza. Nasıl da her şeyi en olur tarafından görüyordu! Dudaklarını dudaklarına bastırırken sordu:

— Peki, hiç acıkmayacak mısın?

— İkimizin de acıktığı olacak elbet.

— Ne yersin?

— Sen ne yersen...

Açlıktan ölüyordu oğlan. Kız hoşuna gidiyordu, sevişmeye can atıyordu ama açlık her şeyin üstündeydi. Gözünün önünde önce bir lokanta vitrini canlandı. Sonra bir sandviççi, daha sonra simitçi...

Açlığını bastırmak için bu bulunmaz tatlılıktaki günün yarısını, yarım simide verebilirdi!

— Ya ben yemezsem?...

— Ben de yemem. Savaş sona erinceye dek yemem!

Hayranlıkla sarıldı yeniden:

— Fedakâr bir kızsın.

Sınavı başarıyla yürütmenin sevinciyle kendini erkeğine bırakıverdi kız. Hele tatbikat bir bitsin, bu yorgunluğun öcünü nasıl alacağını biliyordu. Arabaya atladıkları gibi...

Fısıldadı oğlan:

— Demek beni böylesine çok sevdin?

— Çok, pek çok!

İçinden daha başka şeyler geçti delikanlının. Sağına soluna baktı, aah, burada olamazdı!

— Kalkalım, dedi, kendimizi güvene almamız için fundaları daha bol bir yere girelim.

— Düşman yaklaşıyor mu?

— Galiba...

Sürüne sürüne daha diplere attılar kendilerini.

Yarım saat sonra bulundukları yerden çıkarken:

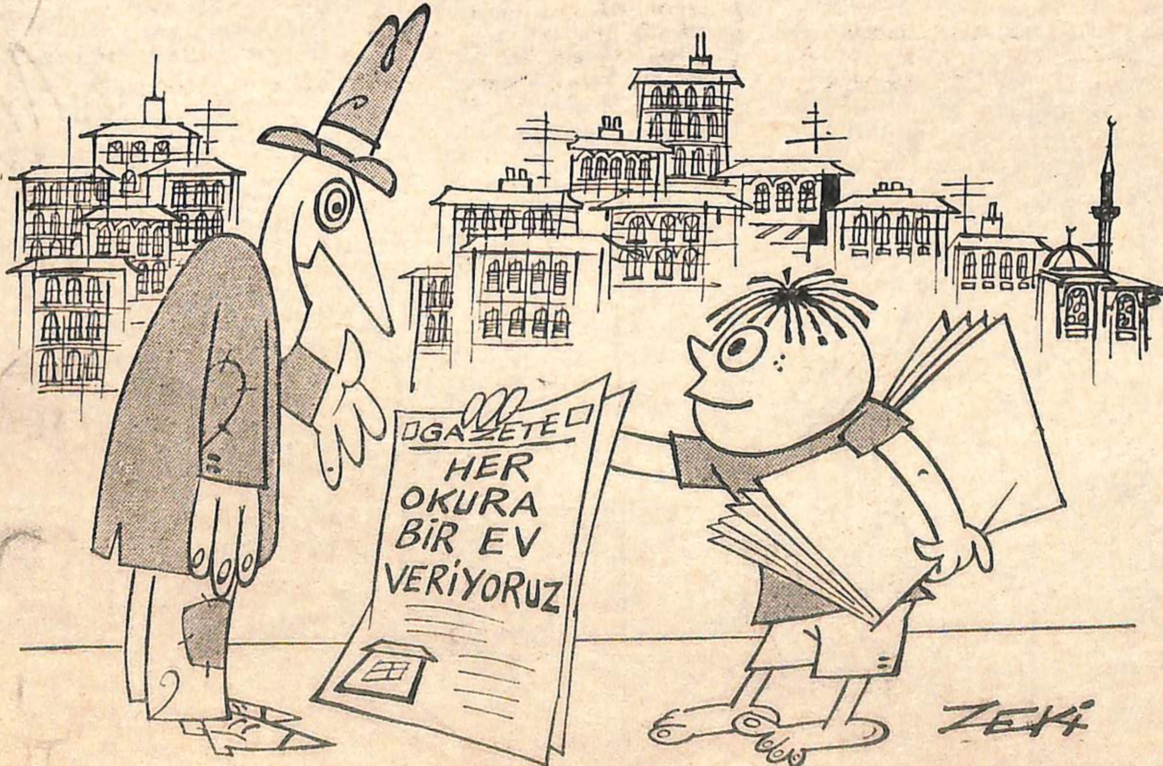
— Tehlike geçti, diye fısıldadı oğlan.

— Evet, diyerek onayladı kız. Savaş tatbikatı başarıyla sona erdi. Bizde büyük bir yorgunluk, büyük bir tat bırakarak...

Toparlanırken devam etti:

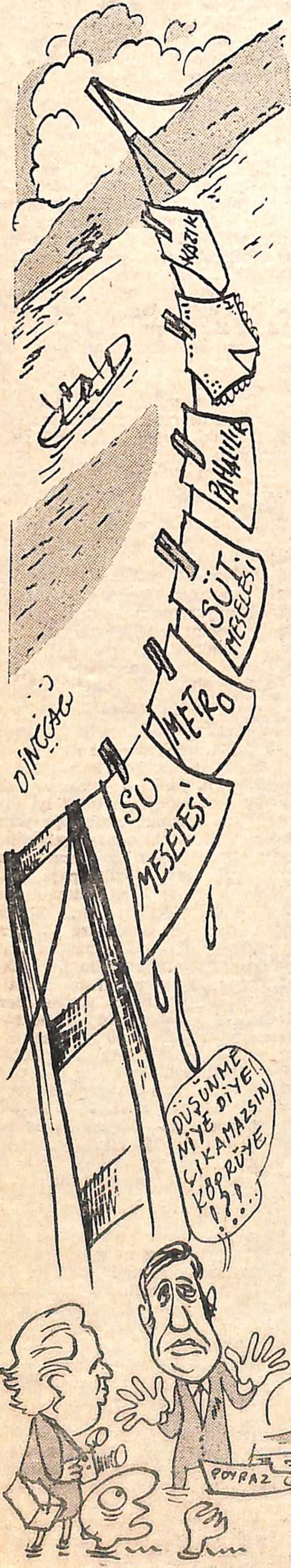
— Biliyor musun ömrüm boyunca hem bu savaşı unutamıyacağım, hem de cephede gerdeğe girişimizi...

Vedat SAYGEL

— Kiralık ev yok mu evlât?..

BOĞAZI YÜRÜYEREK GEÇEN İLK KARİKATÖRCÜ BENİM

KÖPRÜ Müdürü Nihat Akgün sert bakışını yumuşatmadan, yukarıdan aşağıya beni süzmeye başladı. Bakışları ayak uçlarımdan yukarı çıkıp gözgöze geldiğimizde, yüzündeki sert ifade tebessüme döndü ve:

— Peki, dedi.

Hemen göğsüme bir plâka, başıma beyaz plâstik şapka, sırtıma da meşin bir ceket... Kendimi köprü ayağının kırmızı boyalı asansöründe buldum.

Asansörde, köprünün kıymetli mühendislerinden Y. Mühendis Ali Terim ve Ziya Çakmak beyler de bulunuyor...

Ağır ağır yukarı çıkmaya başladık. Asnasörcüye, hani âşinalık olsun diye, biraz da özenti ile —Köprüyü İngilizler yapıyor ya, İngiliz personeline hulûs çakacağız ki bizi yarı yoldan çevirmesinler.—

— Gudmorning» i patlattım hemen.

Adam, ters ters yüzüme baktı:

— Ne gudmorning'i bey, dedi, merhaba. Hoşgeldiniz...

Neyse, bozulduğumu belli etmeden ve «Ağır ağır çıkacaksın bu merdivenlerden» şiirini mırıldanarak 80, 90, 100 derken 165 inci metreye, köprü ayağının tepesine geldik.

Ben gene, ta İngiltere'den kalkıp Türkiye'ye köprü yapmaya gelen, kar, kış, yağmur, fırtına demeden 165 metre yükseklikte çalışan işçilere kendi lisanlariyle:

— «Gudmorning» i çektim...

Gene ters ters yüzüme bakıp:

— Ne «gudmorning» i âbi... Merhaba! demesinler mi...

Alah Allah, bu köprüyü yapan İngilizler de nerede? derken, iki kule arasına çamaşır ipi gibi gerilmiş servis köprüsüne çıktık.

Baktım, sağım ufuk.. solum ufuk.. altta Boğaz'ın mavi suları... Astronot gibi uzaydayım sanki!...

Yürümeye başladık ama, korku da başladı! İki elle yandaki korkuluğa sarılıp, boşlukta gerili tel örgüye basarak yengeç gibi yan yan yürümeye koyulduk. Yol, yokuş aşağı iniş... 165 metreden 74 metreye iniyoruz. Altımızdan gemiler, motorlar geçiyor. Biz aşağı, onlar yukarı bakıyor... Hani hak vermiyor değilim Demirel'e! Aşağıdaki insanlar da çok, ama çok küçük görünüyor... Hattâ tanınmayacak kadar küçük!

Yola devam ediyoruz. Altımızda Boğaz'ın mavi suları, dudaklarımızda «Boğaz'ın sarı kızı» türküsünü söyleyerek yolun ortasına geldik. Servis köprüsünde çalışanlar var. Tele merdiven takmışlar, aşağıya sarkmışlar... Merdivenin üstünde de biri, belli ki tecrübeli... Dur şuna kendi lisanıyla hitap edeyim dedim:

— Gudmorning sör!...

Adam gülerek:

— Âbi bizimle dalga geçme, dedi, merhaba de!...

Allah Allah... Yahu bu köprüyü İngilizler yapmıyor mu?... Hattâ Kraliçeleri bile geldiğinde köprüyü eli arkasında dolaşan Prens'e gezdirtmediler mi?...

Her halde rastlayacağız bu adamlara...

Şimdi 165 inci metreye çıkıyoruz. Artık alışıldı... Korkuluktaki teli tutmuyoruz, eller cepte yürüyoruz. Fatih'in torunlarıyız biz... Hava sıcak değil ama, terlemeye başladık.

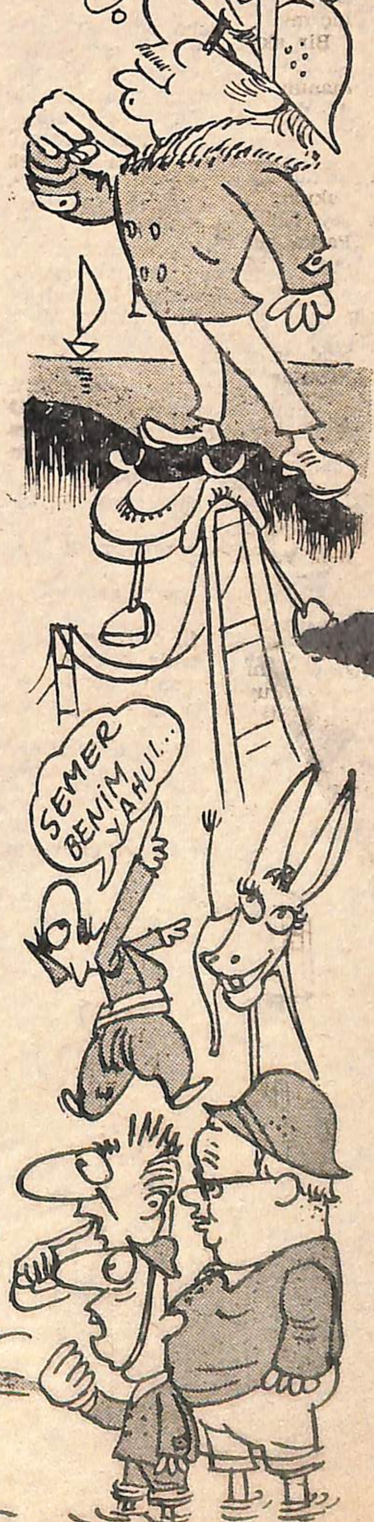
Altta, Beylerbeyi Sarayı tertemiz bahçesi ile... Ali Terim bey anlatıyor: «İşte, buraya 10.414 adet tel çekilerek köprüyü asacağımız halat inşa edilecek...» Oh, oh.. artık İstanbul'da askıya konacak işler için ne âlâ!... Bir halat gerildi... Metroyu as, kanalizasyon işini as, su işini as... Efendim, gecekondu dâvası mı? Halat hazır, as gitsin!... Süt meselesini as... Aklına ne gelirse buraya as da kaybolmasın, askıda kalsın...

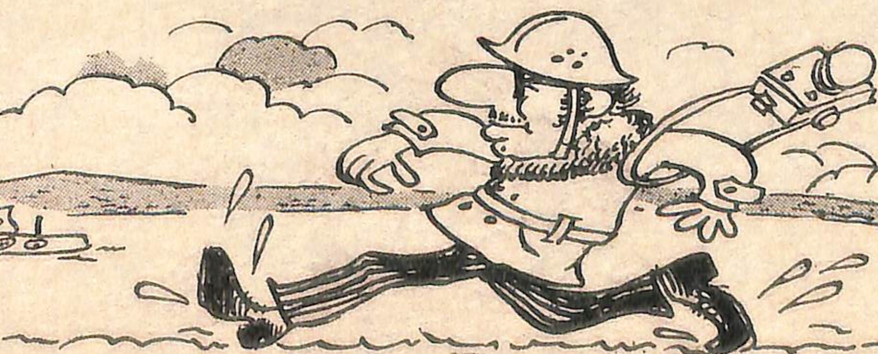
Böylece konuşa düşüne Beylerbeyi ayağının tepesine geldik. Tekrar aynı yoldan geri dönmeyi gözümüz yemediğinden asansörle aşağı indik. İnerken, insanlar büyümeye başladı, şekillendi.. burunlarını, gözlerini seçmeye başladık.. ve nihayet, oh!! İnsanlarla eşit olduk...

Motorla Beylerbeyi'nden tekrar Ortaköy'e geçerken, şöyle yukarı baktığımda, bu sefer yukardaki insanlar ufalmıştı. Tanınmayacak bir hale gelmişti ve ben yukardan, aşağıda gördüğüm insancıkların arasında idim...

Mutluluk doldu içim.

Şadi DİNÇÇAĞ

RUH DOKTORU

muzaffer İZGÜ

SON günlerde bayağı sıkıntı içerisindeydim. Moralim bozuk, hanım hasta, birtakım yazmak istediğim yazıları yazamıyorum, yâni nasıl diyeyim, gönlüm kırık, içim bulanık gezip duruyordum sokaklarda. Sonra, geceleri yakama yapışan uykusuzluk, komşunun huysuz horozuyla bir o duvarların ötesinde öterken, bir ben yatağımda of of diye kıvranırken, beraber ediyorduk sahabı... Ama sabahları bakıyordum, horoz mutlu, tavuklarının çevresinde gıdaklayarak, kanatlarını çırparak gezip duruyor ama ben aynı umutsuzluk aynı ruh hâleti içerisinde boyuna sokakları arşınlıyordum. Akşam olunca, biraz kitap gazete, ondan sonra, yastığın diken, yorganın kezzap olduğu yatağa... Ondan sonra bir, «Üürüüüü», bir «Off offf»... Geçenlerde bir arkadaşım:

— Yahu bir sinir doktoruna gidiver bâri, dedi.

Hani bizler, daha doğrusu geliri az olan insanlar, kalbin, iç hastalıklarının, dış hastalıklarının doktorunu biliriz de, nedense ruh hastalıklarının doktoru olduğunu pek bilmeyiz. Veya, ruh doktoruna vereceğimiz yüz lira vizite parası bize pek lüks gibi gelir. Öyle ya, bu zamanda yüz lirayla çoluk çocuğu insan iki üç gün geçindirir.

Fakat baktım ki, horoz denen hayvanla yarışamıyacağım, gün geçtikçe iyice bitkinleşiyorum, kalktım tabelasında «Ruh Hastalıkları Mütehassısı» yazan bir doktorun kapısını çaldım. Kapıyı yaşlıca bir bayan açtı, doktoru sordum, bekememi, biraz sonra geleceğini söyledi... Oturdum muayenehanenin köşesindeki bir sandalyeye ve doktoru beklemeye başladım. Yaşlı kadın:

— Şikâyetiniz? diye sordu. Romatizma falan mı?

— Yoo, dedim, romatizmam falan yok.

— Kollarınızda bacaklarınızda u- ...ma?

— ... hamfendi, o da yok...

— Şikâyetiniz nedir öyleyse?

— Uykusuzluk, sonra, kendi kendime tanımlayamadığım bir huzursuzluk...

Hemşire, tüm söylediklerimi not aldıktan sonra, koltuğumun altına bir derece yerleştirdi, ateşime baktı... Ateşimi de o önünde durmakta olan kâğıda işlerken, doktor bey kapıdan içeriye:

— Ooof offf! diyerek girdi...

— Efendim, dedi hemşire, bir hastanız var...

Doktor bana:

— Buyrun efendim içeriye, dedi...

Girdim içeriye... Hemşire benim şikâyetlerimi yazmış olduğu kâğıdı da doktorun masasının üzerine bıraktı ve çıktı dışarıya. Doktor:

— Efendim şikâyetiniz? diye sordu.

— Hiç, dedim, uykusuzluk, sonra kendimi yalnız hissetmem, bir moral bozukluğu, işte buna benzer şeyler...

— Yâni birtakım sıkıntılarınız var öyle mi?

— Evet efendim...

— Şimdi lûtfen şu kanapeye uzanın ve bana yavaş yavaş sıkıntılarınızı anlatın...

— Efendim ayakkabılarımı da çıkarayım mı?

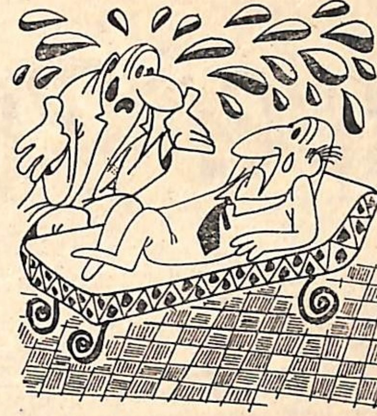
— Çıkarın çıkarın...

Gerçekten sıkıyordu ayakkabılar ayağımı, çıkarır çıkarmaz boyağı rahatladım.

— Evli misiniz? diye sordu.

— Evet efendim evliyim... Ama eşim hasta...

— Ben de evliydim kardeşim... Ama benimki hasta falan değildi. Hani ne derler bir dediğini iki etmemek derler ya, işte aynen öyle, bir dediğini iki etmezdim. Para, para, araba dedi araba aldım, gezme dedi, işimi gücümü bırakıp geçen yaz tâ Paris'e dek götürdüm, sonra oradan dönerken, bir yığın yeni moda giysiler aldım. Bu arada, Türkiye'ye gelince de, kalktık ayrıca bir Bursa gezisi yaptık. Uludağ'da en lüks otelde bir hafta kaldık... İstanbul'a geldikten sonra, bir gün yine böyle dışarıya çıkmıştım. Geldiğimde hemşire bana bir zarf uzattı. Tanıdım karımın yazısını. İçimden, «Allah Alllah, daha sabahleyin ben onu evde bıraktım, önemli bir şey olsa, bana telefon ederdi, bu mektup da ne oluyor, diyerek açtım zarfı. İsmimi yazmıştı başına... Durun durun, çekmecede hâlâ duruyor, okuyayım size, bakın ne diyor: İlhan,

çok düşündüm, kendimle çok mücadele ettim. Ama artık anladım ki seninle bir arada yaşamama imkân yok... Hatırlarsın, bundan iki yıl önce, bir gazinoda beni bir arkadaşınla tanıştırmıştın. Zavallı çok dertliydi, karısı kaçmıştı. Onu ikimiz beraber teskin etmeye çalışmıştık. Ama sonradan ikimiz arasında gelişen aşktan senin haberin olmadı... Biliyorum, şimdi diyeceksin, kırkının baharında bir insanın yapacağı iş mi bu? Ama yaptım İlhan... Çünkü, Kadri'yi çok seviyorum. Oğlunun ve senin beni affetmenizi istiyorum, hoşça kal...

Doktor, şöyle derinden derinden pofladıktan sonra:

— Yaa, dedi, senin karın yalnız hasta, ama benimki kaçtı... Hâlâ âşığım karıma, işte beni öldüren de bu aşk... Hani kara sevda gibi bir şey. Ne yediğimi biliyorum, ne içtiğimi biliyorum. Akşamları eve gidince, dar geliyor bana ev. Nereye baksam karımın hâtıralarıyla dolu. Gardrobu açıyorum, onun elbiseleri, ayakkabı dolabını açıyorum, onun ayakkabıları, konsolda onun çamaşırları, çekmecede onun tuvalet malzemeleri... Hele akşamları yatağa yattığım zamanlar, sanki yatak diken oluyor bana... Çok uzaklardan gelen horoz sesleriyle sabahı ediyorum...

— Horoz sesleri mi? dedim...

— Evet horoz sesleri... Çok geceler, kalkıp geziniyorum... Bazı geceler, karımın ismini, Serpil Serpil diye sayıklayarak sabahı ediyorum...

— Karınızın ismi Serpil miydi?

— Evet... Hem de çok güzeldi... Biribirimizi severek evlendik... İnsan hiç böyle bir şey olacağını tahmin edebilir mi? Ama oldu... Ah Serpil ah, aaah...

Doktorun sesi bir tuhaf olmuştu, dudaklarını görmüyordum ama, konuşmasından anladığıma göre o anda dudakları titriyor olmalıydı. Çünkü kelimeler ağzından kesik kesik ve cansız çıkıyordu:

— Onunla bir arkadaşın düğününde tanışmıştık... O gece hep dans etmiştik. Ondan bir gün sonra da bir muhallebicide buluşmuştuk... Artık o günden sonra, ben sanki yürümüyor, uçuyordum... Bana ne diyordu biliyor musunuz, İlhan, diyordu, demek ben seni beklemişim, oysa ki bugüne değin önümde arkamda dolaşanlar çok oldu, ama hiçbirine yüz vermedim. Seni çok seviyorum İlhan, çok seviyorum...

Hafif hafif hıçkırmaya başlamıştı doktor. Biraz sonra burnunu çektiğini de duydum. Ama adamcağız utanmasın diye, ne kalkıp yüzüne bakabildim, ne de teselli edebildim... Ancak hıçkırıklarının arasında, bana:

— Seninki sadece hasta, sadece hasta, diyordu...

— Öyle efendim, sadece hasta...

— Yarın bir gün iyi olup ayağa kalkar, eski mutluluğunuzu yaşayabilirsiniz. Ama ben... Benim için artık mutluluk denen şey çok uzaklarda, kaf dağının arkasında...

İşte o anda, deyivermiş bulundum:

— Yok doktor bey, o kadar umutsuzluğa kapılmayın...

— Nasıl kapılmam, boşandık bile...

— Boşandınız mı?

— Evet boşandık... Onunla evlendi... Hem de çekip yurt dışına gittiler. Çünkü arkadaşımın işi yurt dışındaydı...

Yine nasıl oldu bilmem ağzımdan çıkıverdi:

— Vah vah!...

Burnunu çekti, titrek bir sesle:

— Buyrun evet sizi dinliyordum, dedi.

— Şey, dedim... Ortanca oğlum da biraz duygusuz... Olaylar onu hiç ilgilendirmiyor, ne annesinin hastalığı, ne benim mutsuzluğum, o her gece arkadaşlarıyla buluşup, gece yarılarına dek eğleniyorlar...

— Offf offf, dedi doktor...

Ayak seslerini duydum... Sonra kâğıt hışırtıları...

— Bakın, dedi, size bir mektup okuyayım... Baba, size baba demek zorundayım, çünkü babamsınız... Ama bu yeni babam, o denli iyi bir insan ki, annemin mutluluğu yanı sıra zeni de mutlu etmeye çalışıyor. Saçlarımı istediğim gibi uzatmama izin verdi, sonra otuzbeş paça pantalonla da rahat rahat dolaşabiliyorum Londra sokaklarında... Sonra hatırlarsanız, bana bir org almanız için size ne denli yalvarmıştım... Ama yeni babam, bir gün bir baktım, bana, «Biraz sonra eve hamallar büyük bir paket getirecekler Korhan, o paketin içindeki hediye senindir. Doğum günü hediyem sana...» dedi. Biraz sonra gelen kocaman paketin içinden bir elektro org çıktı... Daha nasıl sevmeyeyim yeni babamı? Hele annem, öyle mutlu ki, ağzından yeni babamın ismi olan «Kadri» sözcüğü çıkarken, sanki taptığını ifade ediyor ona. Biribirlerini çok seviyorlar. Allah daha âlâ etsin...

Şaşkınlıkla:

— Âmin, deyivermişim... Sonra düzeltiverdim: Aaa ne ayıp... diye.

Devam etti mektubu okumaya:

— Bu arada okulu da bıraktım. Gönlümce yaşıyorum... Hoşça kal...

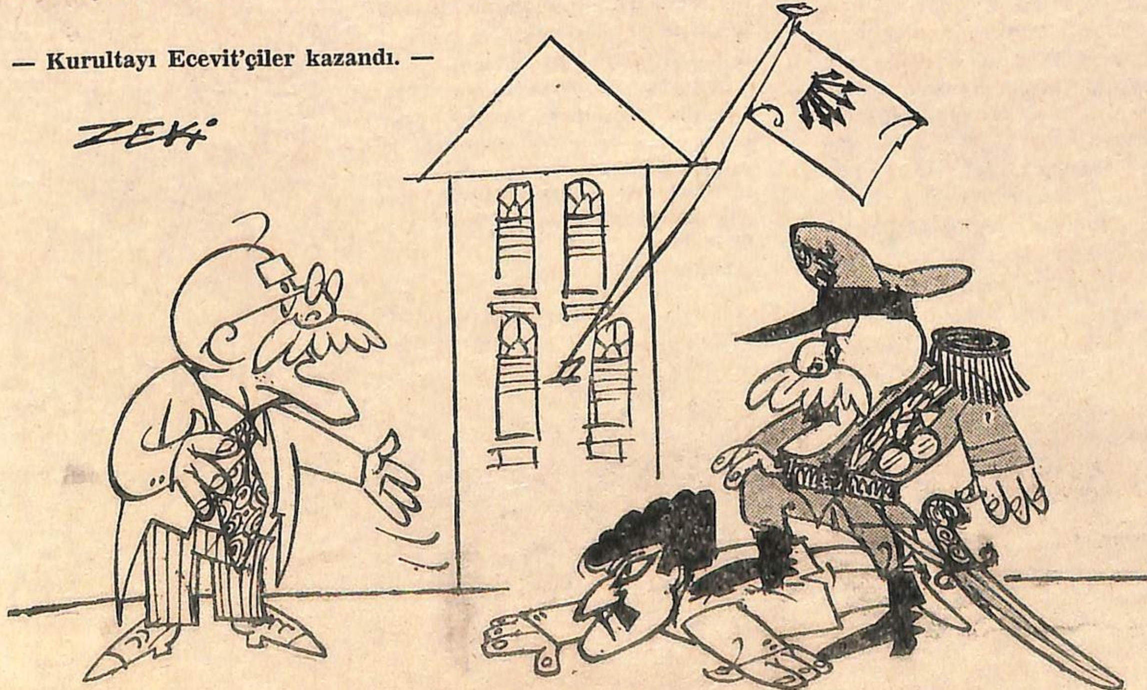
Yine kâğıt hışırtıları duydum. İçli içli söylendi:

— Hangi evlât, hangi babaya yazabilir bu mektubu? Ve hangi babanın yüreği dayanabilir böyle bir şeye?

— Vaaah vaaaah! dedim, amma bayağı bağırmışım, vah vah derken.

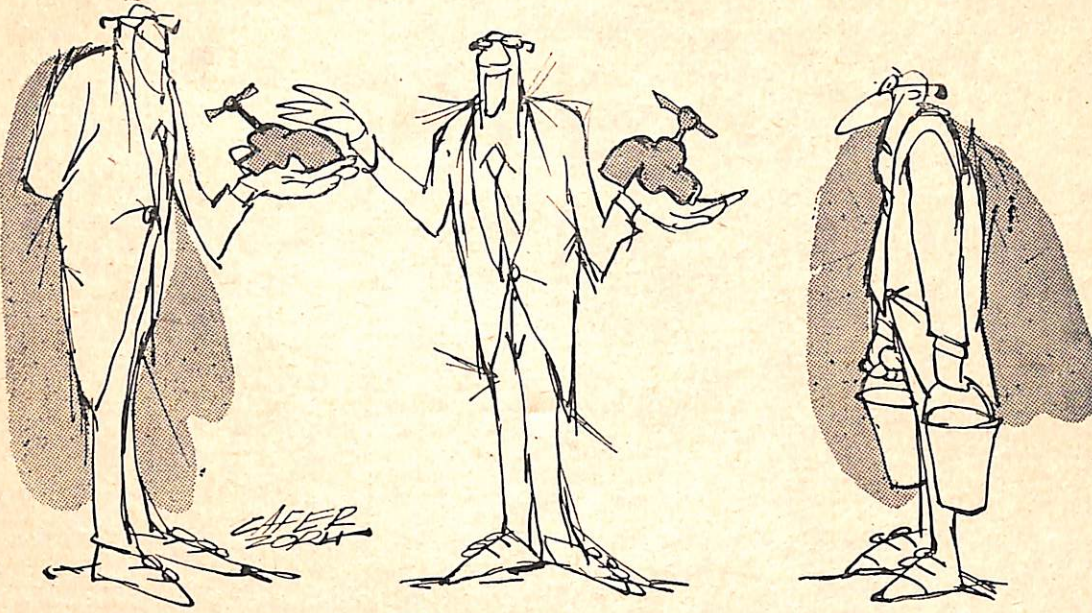
— Oysa ki, ben o çocuğu hizmetçi hariç, bakıcılarla büyüttüm. Annesi gibi, onun da bir dediğini iki etmedim. Org da alacaktım ona, ama okulunu düşünüyordum, derslerine zarar verir diye almıyordum... Onyedi yaşına dek, büyüt besle, on-

— Kurultayı Ecevit'çiler kazandı. —

— Bütün çabana rağmen şunu ezemedin, yok edemedin Paşam!..

— Su, sıra ile verilecek. —

— Bu bana, bu sana.. ne verelim Hasan'a?..

Doktor, tekrar burnunu çekip, tekrar hıçkırdıktan sonra:

— Buyrun anlatın, sizi dinliyordum? dedi...

— Şey, dedim, son günlerde biraz işlerim de...

— İşleriniz mi?... Ah kardeşim ah, zaten ne demişler, insanın bir kez tekeri dönmeye görsün... Karın da kaçar, uykun da kaçar, ahbapların da kaçar, paran da kaçar... Daha hanımla ayrılmazdan önce, bir iş adamı geldi yalvardı, yakardı, şu anda müthiş paraya ihtiyacım var, dedi. Şayet bana yardım edebilirsen, seni ortağım ederim, dedi. Ben de düşündüm taşındım, işi iyiydi. Şu anda belki bir miktar paraya gereksinmesi olabilirdi. Bu demek değildi ki işleri kötü. İki gün düşündükten sonra, kararımı verdim, bankadaki tüm paramı çekerek, bu iş adamına verdim... Ama gel gör ki, fabrika günden güne zarar hanesini yükseltmeye başladı. İki gün önce de fabrikaya haciz geldi... Böylece bizim paralar da havaya uçmuş oldu...

— Vah vah! dedim, yine bağırarak... Pekiyi ortağınız?

— Ortağım mı, o trafik kazasında öldüğünden tüm yük benim üstüme kaldı... Bakalım bekliyorum, şayet fabrika borçları karşılamazsa evimi de haczedecekler...

— Vah vah vah!...

— Neyse, haydi anlatın, sizi dinliyordum, başka?...

— Şey, bizim küçükte de doğuştan bir kalb rahatsızlığı buldular... Bunun üzerine...

— Kalb rahatsızlığı mı? Geçenlerde tıbbiyeden arkadaşım Doktor Kerim beyin yanına uğradım. Kerim bey kalb mütehassısıdır... Yüzümü sararmış gördü, yahu nedir bu halin dedi... Ben de, içimde işe karşı bir isteksizlik, sonra çabuk yorulma gibi haller geldi üzerime dedim. Ruh hekimi olduğum için, ben tüm bu belirtileri ruhumdaki gerginliğe veriyorum... Bana, buraya dek gelmişken, yat da seni bir güzel muayene edeyim, dedi... Yattım, kalbimi dinledi, sonra bir elektromu aldı, bir de skopiye soktu... Baktım onun da yüzü benim gibi sapsarı olmuş. Yahu, dedi, sende hem mitral darlığı, hem de aort yetmezliği var, dedi... Aman, demişim...

Ben de bağırdım:

— Aman... Vah vah vah yahu!...

— Ne oldum oracıkta... Bir ben bilirim, bir de Allah... Hanım kaçtı gitti, çocuk dersen hayırsız çıktı, bana yeni babasını över, bu arada paramızdan eser kalmayıp hacizciler dayandılar kapıya, şimdi bir de başımıza bu kalb hastalığı çıktı... Kimbilir hangi gece, boğulur gibi yatağımda uyanacağım, ama bana bir bardak su verenim olmayacak...

Adam hüngür hüngür ağlamaya başlamasın mı? Hani, ben de çok yufka yürekliyimdir, insan sırtı üstü yattığı yerden rahat rahat da ağlayamıyor, doğruluverdim, başladım ben de doktorla beraber tane tane dökmeye...

Bu arada da, ayakkabımı, ceketimi giyindim...

Doktor, içini çekip hıçkırarak:

— Yarın saat onbirle oniki arasında yine gel! dedi.

— Olur, dedim... Sonra vereceğim parayı sordum: Borcum ne kadar doktor bey?

Göz yaşlarını silerek:

— Ne verirseniz verin! dedi...

Şöyle bir cüzdanıma el attım, kuruşu kuruşuna içinde ikiyüz ellidört lira vardı. Hepsini koyuverdim doktorun avucuna:

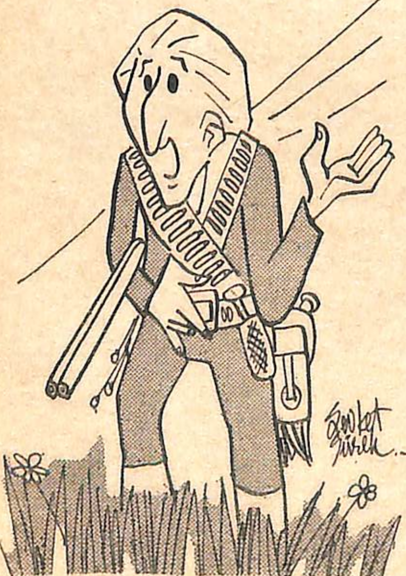
— Alasmaladık, dedim.

Başı önünde gözleri yaşlı:

— Güle güle! dedi...

Muzaffer İZGÜ

Bölükbaşı avcılık yapıyor
— Gazeteler —

— Ne yapalım, Mecliste attık tutamadık.. biraz da burada atalım!..

KONUŞMALARIN DİLİ

AFERİN oğlum Amet, bu yolda devam et: Sen yoluna, biz yolsuzluğumuza devam edelim.

BELKİ gelirim randevuya: Hiç gelmez miyim...

CAMİYE gidiyorum: Bu lâf saman altından su yürtmeme yeter de artar bile...

ÇOCUK musun be: Hem de nasıl!...

DELİLİK etme: Etmeden duramazsın ki...

FAZLA oluyorsun ama: Aldırma, hadi hadi devam et.

GALİP sayılır bu yolda mağlûp: Başka nasıl teselli edeceğiz kendimizi...

HAKLISIN dostum, haklısın: Ee, uzatma be!

ISRAR etmeyin: Zorla güzellik olmaaz.

İŞİM var, gelemiyeceğim: Senden nasıl kurtulacağım başka...

KALMADI efendim, bitti: Paranın ucunu göster, hemen bulunuz.

LÂFINI bil de konuş: Benimle lâf yarışı yapamazsın sen, yaa...

MEMNUNİYETLE yaparım: İşte bir angarya daha çıktı bize!

NEMELÂZIM: Bana dokunmayan yılan bin yaşasın.

OLMAZ efendim, olmaaaz: Adamını bulursan öyle bir olur ki...

ÖLÜR MÜSÜN öldürür müsün: Cezası olmasa ikincisini yapardım.

PARALAR suyunu çekti: Sakın borç istemeye kalkma...

ROMANDIR benim hayatım: Biz bu sakalı değirmende ağartmadık...

SOĞUDUM senden: Yeteri kadar faydalandım, artık işime yaramazsın.

ŞANSA bak be: Bula bula senin gibisini mi buldu?

TERBİYESİZ: Böyle şeyler sokak ortasında olmaz.

UTAN biraz, utan: Sende nerde öyle şey...

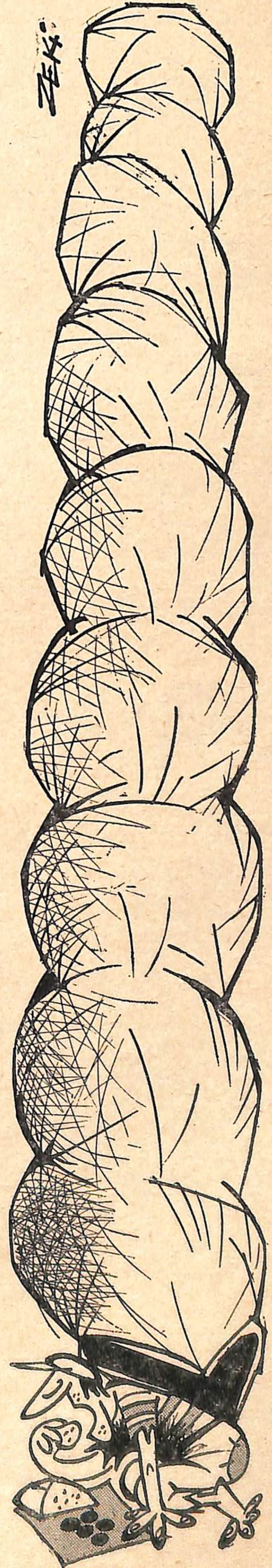
ÜZÜLME canım: Benim de ruhumu karartma üzüntünle.

VİCDAN yok mu sende: Varsa biraz da bana ver...

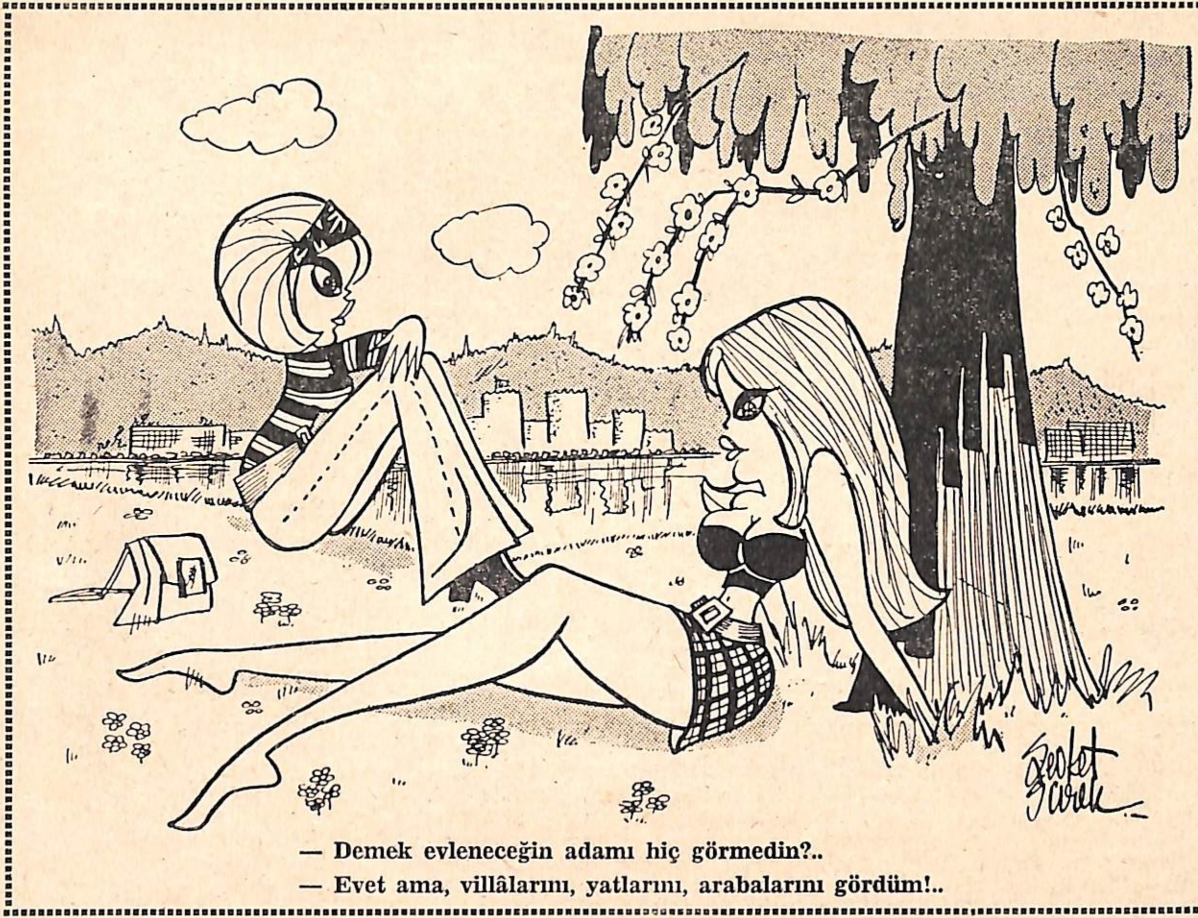
YAKAMI bırak: ... ki iki yakam bir araya gelebilsin.

ZAVALLI: Ben de bu duruma düşmesem bâri...

Erhan TIĞLI

Yazısız

— Demek evleneceğin adamı hiç görmedin?..
— Evet ama, villâlarını, yatlarını, arabalarını gördüm!..

— Ateş gibi kız birader,

PAZARTESİ :

Kışın ilk günleriydi, son günleriydi; havalar ısındı, ısınıyor derken bir ilkbahara daha çıktık işte. Yollara kırlara dökülüp bir hıdrellezi daha yaşadık. Oyunlar oynandı, yemekler yenildi, niyetler çekildi... Geleneğe uymamak olur mu? O halde torbayı alalım elimize, biz de yedi niyet çekelim «Yedi Gün» ümüze:

Dolap dolap içinde
Boz at yalak içinde
Bir ilkbahar yaşıyor
Herkes başka biçimde

Sıra uygulamada

Trafik Haftası başladı ve bitti.

Gösteriler yapıldı, nutuklar atıldı araba altında kalmanın özenilecek bir şey olmadığı halka örnekleriyle anlatıldı.

Sonucu öğrenmek için çaresiz bir yıl daha beklememiz gerekecek.

Trafik Haftasında öğrendiklerimizi uygulamadaki başarımızı, bir sonraki yılın kaza listesinde sıralanan rakamlar gösterecek.

SALI :

Dilini birazcık tut
Bir söyle onunu yut
Boşver politikayı
Bak pişti etli nohut

Neler görürdük?

İngiliz firmalarından biri beyinde olup bitenleri televizyonda gösteren bir cihaz yapmış.

Hani bizim buralara gelmez, gelse de kullanılmaz ya, bir dalgınlık sonucu getirilip çalıştırılsa...

Boş bulunup çevirsek televizyonun düğmesini...

Seyreyleyin rezaleti!

Ekranda bir sürü yuvarlak görürüz ilkin. Kimi bakanlık koltuklarıyla dolu, kimi dolapla, dümenle... Kiminde haksız kazanç plânları, kiminde el konmaya hazır başkalarının hakları...

İnanın bakar bakar şaşırır kalırız. «Şu gördükleriniz, insan başıdır» diye yemini billâh etseler, inanmaz gümrük anbarı sanırız!

ÇARŞAMBA :

Geçim endeksi hazır
Maaşı şöyle ayır
Zeytin ekmeğe «Evet»
Kuzu etine «Hayır»

Öğüt

Hanım şarkıcılarımızdan birinin hayranlarına öğüdü:

«Genç ve neşeli kalmak istiyorsanız bol bol fal bakıp, hayâller kurun.»

Biz bunu başka şekilde gerçekleştiriyoruz efendim.

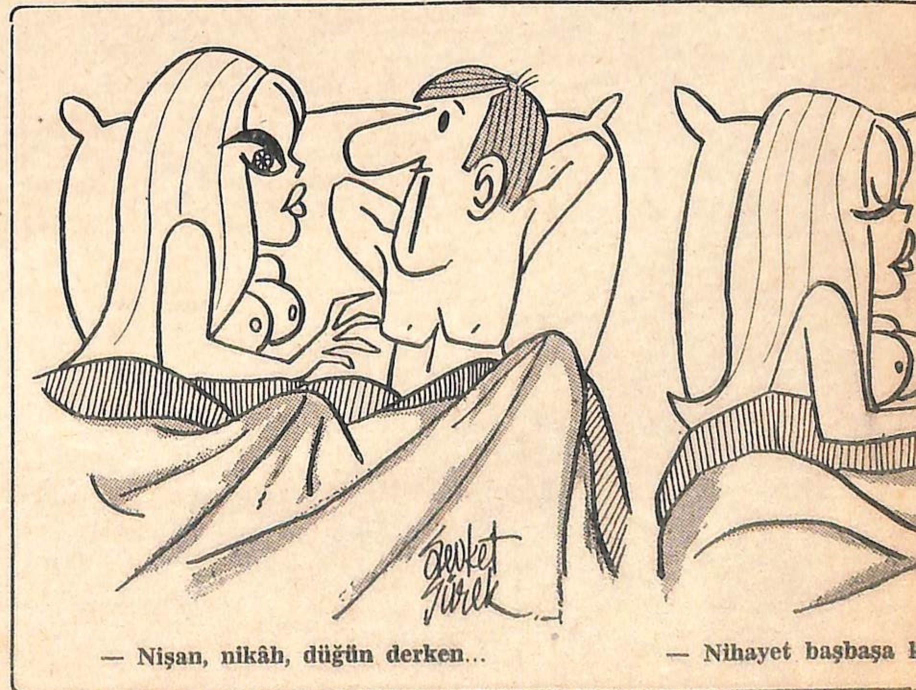
Bir müşkülümüz var da, hiç çaba harcamadan nasıl sonuçlanacağını mı merak ediyoruz?

Öğrenmek kolay. Ne iskambil kâğıdı arıyoruz, ne fal bakıyoruz. Hemen bir papatya bulup «Seviyor mu, sevmiyor mu; falan işim oluyor mu, olmuyor mu?» diyerek yapraklarını yoluyoruz.

Hayâl kurmaya gelince: Hâlâ çökmeyişimiz, neşemizi yitirmeyişimiz hayâl kurmaktaki ustalığımız yüzünden değil mi?

Yazısız

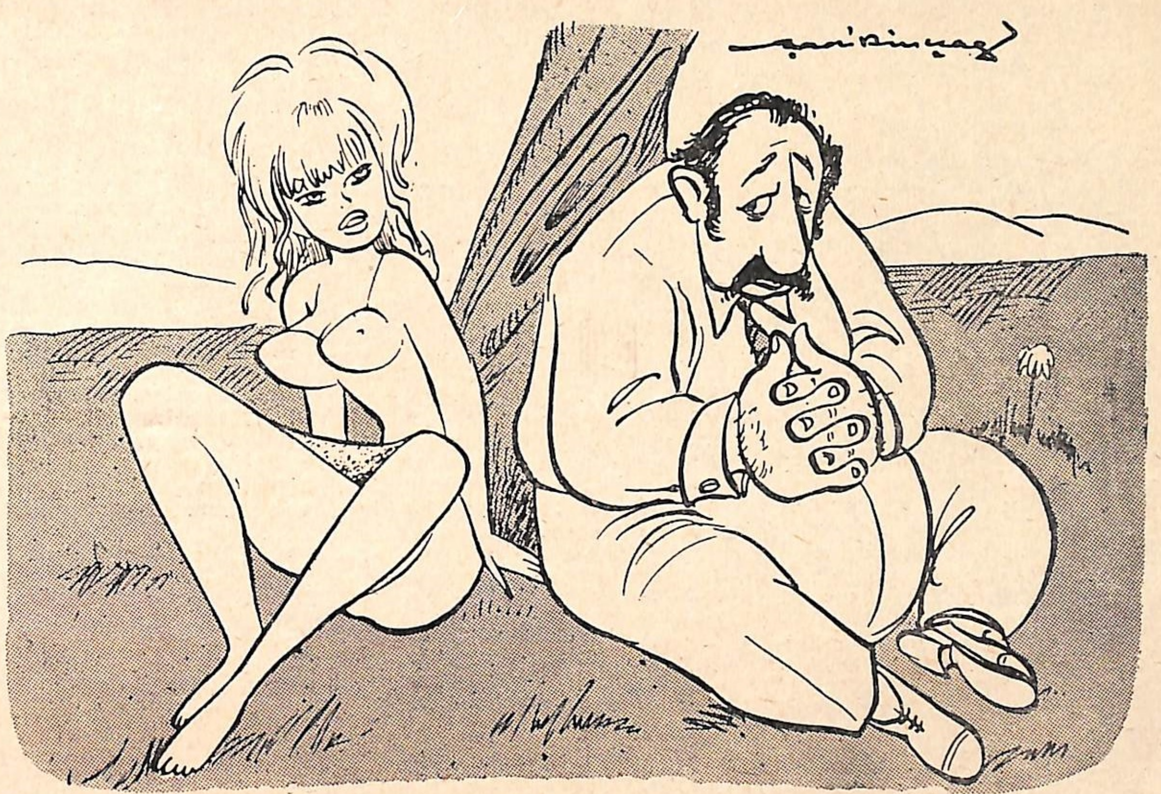

— Nişan, nikâh, düğün derken...

— Nihayet başbaşa

...cede onbin liramı yaktı!..

— Herif, sen son günlerde hep uyuyorsun...
— Tabiî uyurum... Çünkü millet uyandı!..

PERŞEMBE :

Kederleri atalım
Eğlenmeye bakalım
Mayıs şenlik ayıdır
Her gün bayram yapalım

Tanrı korusun

2 karılı, 6 çocuklu adamın, 9 çocuklu bir başka kadınla ortalıktan kaybolmasını, «Aşkı uğruna sevgilisini kaçırdı» diye yakıştırma bir başlıkla duyurmuş gazete.

Birader kaçırma olmasına kaçırma ya...

Üç eş, cem'an onbeş çocukla «Sevgili» değil, «Akıl kaçırma» denir buna!

Cezası nedir derseniz, ayrıca ceza vermenin gereği yok ki... Bulmuş bile...

CUMA :

Kış derdi sona erdi
Sıcak soğuğu yendi
Şimdilik tek derdimiz
Pahalılıkla vergi

Babam da geçer

Gazete, duyuru üstüne duyuru yayınlıyor:

«Süveyş Kanalı'nı geçtik!»

Babam da geçer Süveyş Kanalı'nı...

Yağmurlu bir havada geçsene göreyim Okmeydanı'nı!

CUMARTESİ :

Yaza adım atarken
Kışlıkları satarken
Cepleri iyi ara
Gider Samsun paketle

Anlaşma uyarınca

Kaymakamlık kararıyla Bandırma'da uçurtma yasaklandı ya? Gazete sayfalarında ana baba şikâyetlerinden geçilmiyor. Kaleme sarılan, bu yasağın nedenini soruyor.

Neden olacak a sayın yurttaş!

Daha geçenlerde hava trafik kazalarını önlemek amacıyla birtakım kararlar alındı, demek sebebinin çıtalı uçurtma olduğu yolunda fikir birliğine varıldı!

Şikâyet edeceğinize yasaklara uysanız daha doğru olmaz mı?

PAZAR :

Çocuklar gibi coştuk
Ah ne mutlu ne hoştuk
Yazlığa gidecektik
En yakın parka koştuk

Güçtür

Amerika'da bulunan doktorlarımızdan biri, beşbin doktorun arasında «Tıbbi Araştırma Ödülü» nü alırken, buradaki kimyagerlerimizden biri dert yanıyor: «Hava kirlenmesini önleyen maddeyi buldum fakat aylardır ihtira beratını alamıyorum.»

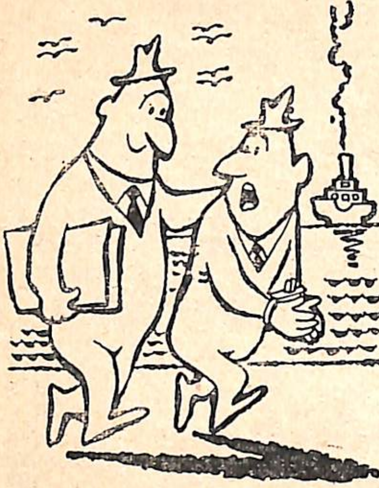
Eee, güçtür elbet.
Amerika'da ödül almak...
Burada ihtira beratı çıkarmak!...

Vedat SAYGEL

...k sevgilim, artık ..   — Güzel bir uyku çekebiliriz!..

BEN DELİ DEĞİLİM

Burhan ESEN

EĞER o «deli» olmasaydı ben de şimdi Personel Kanunu adlı çözümü güç bilmecenin kimbilir kaçıncı kademesinin hangi derecesinde bağdaş kurup oturacaktım.

Okulu bitirince ilçenin belediyesinde görev vermişlerdi bana. İşim, gelen giden evrakları kocaman bir deftere kayıt eylemek, artan zamanlarda da çay, kahve içmek, gazete bilmecelerini çözmekti.

Uğursuz salı gününün sabahında odacı yarı sırıtkan yanıma geldi:

— Zatını başkan çığırıyı... dedi.

Başkan, adamı durduk yerde çağırmazdı. Baremin kapıya yakın yerinden maaş alan küçük memur sadece azarlanmak paylanmak için huzura kabul edilirdi.

Zılgıta ilk hazırlık olarak ceketin üç düğmesini de sımsıkı iliklemiş, 1.70 santimetrelik boyumu kasarak, 1.50'ye indirmiş, kapıdan içeriye mezbahaya giren koyun sessizliğiyle süzülmüştüm.

— Oğlum, dedi başkan, biliyorsun belki, zabıta memuru kadromuz dar. İkisi raporlu, biri izinli, biri de torpilli...

— Evet beyefendi...

— Sokaklarda dolaşarak halkı rahatsız eden azgın bir deli var. Son günlerde işi büsbütün azıtmaya başlamış. Daha fazla bekletemeyiz. Bu akıl fukarasını İstanbul'a Bakırköy Akıl Hastanesine göndermemiz gerekli.

— Gönderelim efendim. Düzenlenen evrakı bendeniz bugün deftere kayıtlamıştım.

— Kayıtla iş bitmiyor ki... Yanına zabıta memuru vermemiz lâzım. Elimde memur yok! Düşündüm, taşındım aklıma sen geldin. Gençsin. Gücün, kuvvetin yerinde. Adı geçen deliyi teslim alacak, sağ salim akıl hastanesine, Bakırköy'e yatıracaksın. Hemen şimdi muhasebeden elli liralık avans alarak, yola çıkın. Yolda dikkat et, elinden kaçmasın. Kelepçesini bileklerinden çıkarayım deme. Tamam mı?

Benim için, boyun büküp:

— Başüstüne efendim... demekten başka yapılacak işlem kalmamıştı.

Avansı cebe indirdik, zırdeliyi yedeğe aldık:

— Ver elini İstanbul, diye düştük yollara. Asıl festival de ondan sonra başladı.

İstanbul'a hareket eden vapurun güvertesindeydik iki kişi. Adam kuzu gibiydi. Gık demiyordu. Üstelik gayet üsturuplu konuşuyordu. İçimden:

— Yahu, diyordum, neresi deli bu herifin? Deli dediğin başına gaz hunisini şapka diye oturtur:

— Hop tirinam... tirinam... diye göbek atar, maskaralıklar eder. Bizimkinde öyle şeyler yok. Başkan: «Sakın kelepçesini bileklerinden çıkarma!» diye tenbih ettiğinden, merhamet duygularına yüz vermiyorum. Yolcular haline acıdılar Şakir'in:

— Bu zavallı mahkûm mu, cezaevine mi gidiyor? diye sormaya başladılar.

Elimi başımın üzerinde dolaştırıyor:

— Kaçırmış... İşaretini veriyordum.

Bir kadın:

— Neresi deli ayol, dedi, baksana şuna, deli kılığı var mı? Uslu uslu oturuyor. Çöz kelepçesini de adamcağız rahatlasın... Sigarasını içsin. Karnı acıkmıştır, yemeğini yesin.

Israr etmeseler de aynı şeyi ben yapacaktım zaten. Kelepçeyi çözdüm. İki arkadaş gibi yiyip içmeye, sigara tüttürmeye başladık. Yolcular filtreli sigaralar ikram ediyor, yiyelim diye çeşitli şeyler önümüze koyuyorlardı. Keyfimiz yerindeydi yâni...

Şakir:

— Boşadığım karımın kazığı bu, diyordu. İntikam almak için adımızı deliye çıkardı.

Teselli ediyorum:

— Doktorlar seni orada muayene edecekler. Gerçek meydana çıkacak. Bir şey bulamayınca yatırmazlar. Tekrar geriye döneriz.

— Aman, diye yalvarıyordu. Kulun kölen olayım, beni hastanede bırakma!

Ertesi sabah kocaman şehir görünmüştü karşımızda. Vapur rıhtıma yanaşma hazırlığı içindeydi.

— Kusura bakma Şakir emmi, dedim. Sen akıllısın falan filân ama, şu dosyadaki yazılara, evraklara göre ben zırdeli birini İstanbul'a getiriyorum. Elin kelepçeli olarak hastaneye teslim etmem gerekiyor. Dönüşte inşallah her ikimiz de ellerimizi, kollarımızı sallayarak vapura bineceğiz.

Dedik ya... Şakir, kuzu... Adamın adı çıkmış bir kere otuza. İndirebilirsen indir dokuza.

— Haklısın, dedi. Sen söylemesen, ben diyecektim kelepçeyi tak diye. İyilik ettin, buraya kadar idare ettin, Allah razı olsun. Yalnız bu işin acemisisin. Kelepçe takmasını bilmiyorsun. Her işin bir inceliği var. Sağ el soldan daha kalıncadır. Kelepçeler ona göre yapılır. Vapura gelinceye kadar ne acı çektim, bilmezsin. Az daha çözmeseydin bileğime kan oturacaktı. Uzat bileklerini de ben sana tarif edeyim nasıl takılacağını. Jandarma onbaşısı iken işimiz buydu. Kelepçe taka taka ustası olduk!

Ne bilirdim altından çapanoğlu çıkacağını. Uzattım bileklerimi. Kelepçeyi yerleştirdi. Anahtarı çeviriverdi, çıkarıp cebine attı:

— Haydi yürü! dedi. Dosyayı da koltuğuna almıştı.

— Nereye gidiyoruz? Çözsene ellerimi yahu!...

— Uzun etme, yürü! Vapur boşaldı. Yalnız biz kaldık, dedi... Paydos saati gelmeden yetişelim. Seni tımarhaneye yatırayım, görülecek daha çok işim var!

— İmdaaat! Yetişin! diye bağırmaya başlamıştım. Gemi personelinden bazıları koşmuşlardı:

— Ne var, ne oluyor burada?...

Ağzımı açmaya fırsat vermeden, beriki dosyayı gösterdi:

— Kaçırmış zavallı, dedi, belediye tarafından Bakırköy'e gönderiliyor. İyi ki vapurda halt edip de kelepçesini çözmedim. Şimdi tutturdu ben akıllıyım, sen delisin! diye gitmek istemiyor...

İçlerinden biri:

— Ne kadar deli gördümse hepsi öyle söyler. Tutun şunu. Yardım edelim de gemiden çıksın. Rıhtımda polisler vardır. Ötesini onlar düşünsün. Böyle azgın, zırdeliyi bir belediye memuru götürebilir mi? Hay böyle belediyenin ben...

Dört gemi tayfası salla sırt ayaklarımı yere değdirmeden dışarı çıkarıyorlardı.

— Yahu... Ben deli değilim. Deli olan budur!

Şakir kelepçeyi ellerime geçirdiği dakikadan beri olmuştu kurt:

— Yürü ulan, diye basıyordu yumruğu.

İstanbul'un topraklarına zıpır deli olarak basmıştım ayaklarımı. Rıhtımdaki polislere de derdimi anlatamamıştım. Sağ koluma bir polis memuru girmişti, solumdan gerçek deli tutuyor, sürükleye sürükleye götürüyorlardı.

Arada bir direniyor, polise:

— Arkadaşım, diyordum, yanlışlık yapıyorsunuz. Vapurda acıdık herife, çözdük kelepçelerini...

— İyi ama, diyordu, hadi kelepçe çözme hikâyesini yutalım. Kelepçe ne arıyor bileklerinde? Ona da bir masal uydursana?...

Ben direndikçe yoldan gelip geçen kadınlar, erkekler halime acıyorlar:

— Vah.. vah... diyorlardı. Adam keçileri tam kaçırmış. Zırdelilikten öteye bile geçmiş. Allah şifasını versin!

— Bir deli: «Ben deli değilim!» demeye başladı mı iflâh etmez gayri. Teneşire dek devam eder hastalığı.

— Belediye memuruyum... diye bağırdığına göre zavallıcık alış veriş için manava gitmiştir. Elli kuruşa aldığı ıspanak küfesinin üzerinde altı pangnotluk etiketi görünce oynatmıştır. Neredeyse cümlemiz ona benzeyeceğiz!...

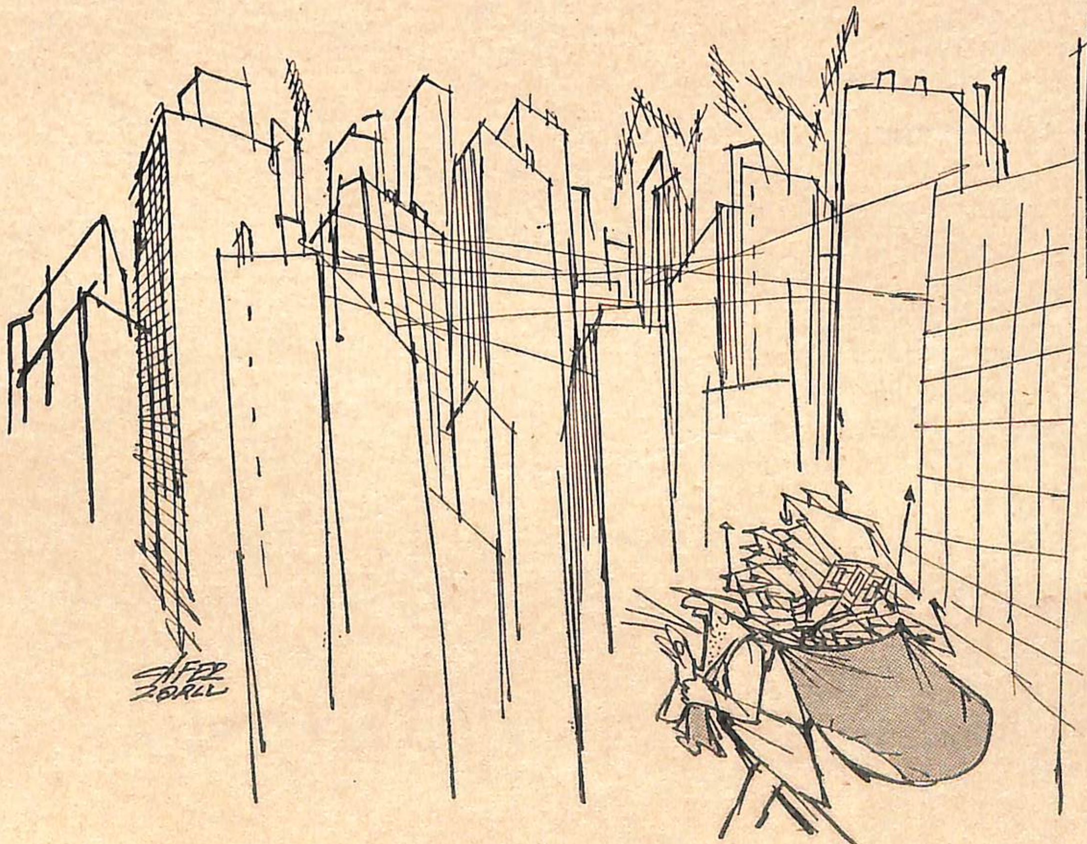
Bakırköy'e giden otobüsten inerken son ümidim hastanedeydi. Belki orada derdimi anlatır, yanlışlığı önleyebilirdim.

Bütün işi bileklerimdeki kırılasıca kelepçe bozuyordu. Gafil davranmış, delinin akıllıca plânına kurban gitmiştim.

Hastanenin müracaat odasındaki feryatlarımın yankısı bir kaç tekme, bir kaç yumruk yemekten öteye gitmemişti.

Atmışlardı belediye gelen - giden evrak kayıt memurunu ağır deliler koğuşuna. Zırdeli Şakir de, elindeki dosyayı sallaya sallaya oradan çıkmış, İstanbul'un caddelerindeki insan seline karışmış, gözden kaybolmuştu...

Burhan ESEN

— Eski evler alıyoruuum!..

AĞLAYAN BÜLBÜL

2

yazan: Muzaffer İZGÜ

çizen METİN ŞANLI

YOLA ÇIKTI, AZ GİTTİ, UZ GİTTİ.. DERE TEPE DÜZ GİTTİ..

münakaşa ETMEYİN beyler!

Suavi Süalp

İnsanlar tartışa tartışa, hayvanlar koklaşa koklaşa bu yaşa gelmişlerdir. Hırlaşmayı, dırlaşmayı biribirine bulaşmayı marifet sayarlar. Münakaşaların sonu ekseriya karakolda biter. Şimdi sizinle, son zamanlarda moda olan münakaşaları inceleyelim.

★

AİLE MÜNAKAŞASI

En keskin ve sert münakaşadır. Ailenin bütün fertleri arasında maddî ve mânevî sebeplerden çıkar. İşte size bir örnek:

— Seni dün Taksim'de bir kadınla görmüşler Rafet!

— Söyleyen boyundan büyük pantalon giymiş.

— Yanındaki kadın sana cicim diyormuş...

— Hanım bırak da yumrutamı yiyeyim... Zaten katı yapmışsın.

— Hadi, lâfı çevirme... Kimdi o kadın?...

— Elinin körü...

— Terbiyesiz herif... Senin için saçımı süpürge ettim. Gençliğimi bir rüya gibi verdim... Utanmaz, rezil...

— Hanım bırak şu yumurtamı yiyeyim...

— Kimdi o kadının?...

— Dostum Müzeyyen aldın mı?

— Almadım... Gözün kör olsun... Kimbilir nasıl şırfıntıdır...

— Artist, artist...

— Hah haaaayt... Artistmiş... Orospunun teki desene... Ha desene...

— Hanım şamatayı kesip önündeki peyniri yesene...

— Yemiyeceğim işte... Senin lokmana mı kaldım?... Gencim, güzelim...

— Çay koy...

— O kadınla kaç kere buluştunuz bakiiim?...

— Çay koysana be!... Beş kere...

— Utanmıyor mu evli bir adamı ayartmaya!...

— Utanmıyor ki ayartıyor... Çay koy ulan!!...

— İkinizi de sereceğim... Dur patlama şeker de vereceğim...

— Hele ona bir dokun, yerim seni Nafiye!...

— O kadar kıymetli mi?... Elin...

— Ağzını topla ve sus... Elimden bir kaza çıkacak...

— Alçak!...

— Sus kadın. Bak elim ekmek bıçağına doğru gidiyor...

— Ekmek orda, kes... Şaşı herif!...

— Ben Kâzıma benzemem... Valla doğrarım

— Aman doğra da kurtulayım. Aaaah komşular, eşler dostlar, yangın vaaar!...

İtfaiyenin gelmesi ve karı kocanın üstüne kimyevî köpük sıkmasiyle münakaşa kesilmiştir.

İŞ MÜNAKAŞASI

Bu tip münakaşalar ekseri biribirini kazıklayan ortaklar arasında olur... KAZIKTAŞ ŞİRKETİ münakaşası gibi...

— Envanterleri çıkarttım, beş milyon lira açık var Necati bey... Sizinle bir ortak olarak artık ciddi olarak konuşmam lâzım...

— Bu lâflarını hakaret saymıyorum... Ve sizinle bir ortaklık kurdumsa bunu karşılıklı itamada yoruyorum... Aksi halde burada boşuna mı duruyorum...

— Ağzınızdan artık baklayı çıkartın...

— Ağzımdaki bakla değil, jiklet...

— Mugalâta yapıyorsunuz... Hilenizi arkanıza saklamayın...

— Affan bey, benim de bir izzeti nefsim var... Fazla ileri gitmeyin... Sonra beni itmeyin...

— Hesaplaşmak istemiyor musunuz?...

— İstemesem ne olur?...

— Üç milyon bu... İhtilâs yapmaya değmez. Siz çok şerefsizmişsiniz...

— Kendinize gelin... Sekreter duyuyor...

— Alçakmışsınız...

— Alçak da sensin, şerefsiz de sensin...

— Parmağımı gözüne sokmadan hesaba otur... Neden korkuyorsun?...

— Dolma kalemden...

— Paradoks yapmayın... Malları kendi hesabınıza satıp kârı cebinize atacaksınız, ben de yatacağım haaa!...

— Yatın yatmayın beni ilgilendirmez...

— Size hesaba oturun diyorum...

— Oturmuyorum beyefendi...

— Sizi rezil ederim...

— O halde ben de giderim... (Necati kapıya doğru yürür.)

— Hayır, gidemezsiniz... Durun... (İtişirler)

— Rica ederim şeyim geldi...

— Bırakmam...

— Çekin elinizi... Patlarsa karışmam...

— Tabanca ha... Ben silâhtan korkmam... Üç milyon bu ulan. .

— Çekil, kolumu tutma... Kabzayı bırak...

— Hayır... Ah... Gırtlağımı sıkıyorsunuz... Lûtfen...

— Iıh... Beni altınıza almayın... Gömleğim buruşuyor... Sonra tabanca...

— Kasıma bastınız...

— Dran.. dran... Gördünüz mü patladı...

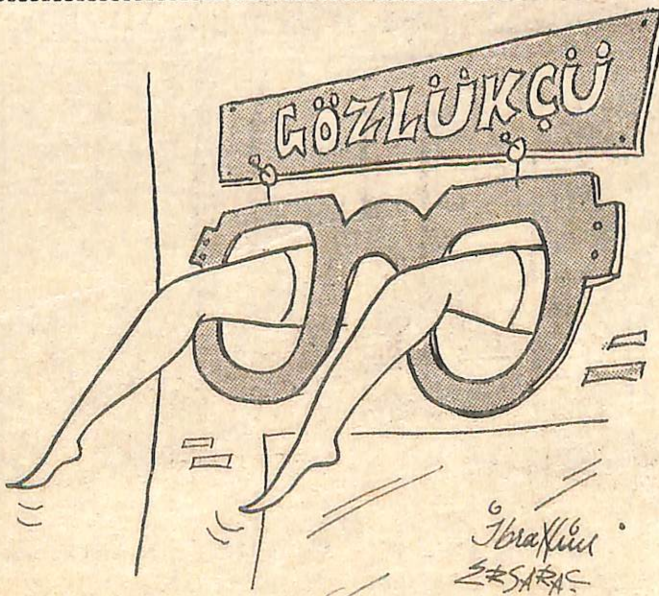
— Aaaah... Yetişin ortağım beni bizzat vurdu...

Yerdeki kanlı göl büyüdü... Necati bir elindeki silâha, bir de yerde yatan ortağına baktı... Affan bey elinde envanterler ve açık hesapları olduğu halde yatıyordu... İşte bir iş münakaşasının sonu da böyle bitmişti...

Sekreter Müjgân içeriye girdiğinde Necati beyi masasında ciddî bir halde çalışır buldu... Affan beyi çelik kasaya saklamıştı... Yerdeki yeni silinmiş kan lekesine bakan sekreter:

— Aaa, dedi, yere ne dökülmüş?...

— Pekmez... Son günlerde kuvvet için içiyorum da... Gelsene kucağıma, yazdırılacak bir yazı var yavrum...

— Güzel bacaklar, gözleri kuvvetlendiriyormuş. —

KONGRE

Kongreler umumiyetle münakaşanın bilhassa çıkartıldığı yerlerdir. Kongrelere giden biri geri gelmeyeceğini düşünmelidir.

İşte Mahdut Mesuliyetli Şıracılar Kongresinden bir pasaj, (isteyenlere içerde yapılıyor masaj)...

Kırmızı yüzlü, şişman ve hiddetli bir delege kürsüye çıkarak bağırıyordu:

— İdare heyetinin ve de Kâ-

zım beyin aleyhinde konuşanlar çıksın ulan!... Şerbetlere boya koyacağız... İşte o kadar...

— Koy da görelim...

— İn aşağı...

— İndirsene... Arkadaşlar bunlar şerbetçiliği batırıyorlar... Limonatacılar da aramıza karışmıştır...

— Limonatacı kimse çıksın...

— Biziz ne olacak?...

— Ortalık karışacak... Susalım beyler...

— Bardakları toplayın... Çoluk çocuk kesilmesin...

— Çocukları kongreye getirerek ve de Kâzım beyin yüksek mâneviyatına binaen...

— Kâzım beyin şerbet güğümünden başlatma... İn aşağı... İndirin şu öküzü be!...

— Bana öküz mü dedi?... Kim dedi?...

— Vur...

— Doldur iki bardak daha...

— Arkadaşlar! Bu salonu bize veren Kâzım beye teşekkür etmek dururken...

— Bayram çıksın... İyi konuşur... Sen in...

— İllevelâkin demek istiyorum ki...

— Kapıyı kapatın, cereyan yapıyor...

— O şerbeti Hurşit'e ver...

— Daha şerbet dağıtmayın...

— Vurun...

— Ah!...

— Kimsenin tesirinde kalmayarak ve Kâzım beyin...

— Adam öldürüyorlar...

— Şerbetleri dökmeyin...

— Sakin olalım ulan... Burada neden toplandık?...

— Aaaah!... Biz ne bilelim...

— Vurun... Bir bizden, bir sizden...

— Limonatacıları yaşatmayın ..

— Şıracılara ölüm...

Kongrenin en ateşli ve hararetli yerinde elektrikler kesildi. Ve polis düdükleriyle birlikte muhabbet son buldu...

Kırılan sandalyelerden ve bardaklardan Kâzım bey sorumlu olmadığından hesabını kuruşu kuruşuna almak için mahkemeye müracaat etti...

YELPAZE

REFİK ERDURAN

Ne Yarışı?

GEÇEN hafta inattan söz açmıştık ya? O yazıyı yazdıktan sonra o konuda iyi bir haber geldi.

İnat konusundaki iyi haber olsa olsa birtakım insanların inattan vazgeçtikleri haberi olur. Bu da o türlü bir havadis işte.

Türkiye'de değil tabiî. Hiç bizim memlekette bir kimse inadından vazgeçer mi! Öyle bir halt eden yiğitliğe toz kondurmuş, racona limon sıkmış, önemli bir geleneğimizi yıkmış olur.

Elbette hiçbir kendini bilen vatandaşımız o biçim felâketlere yol açmak istemediği için herkes —en ters sonuçları doğurmaya başladığını görmekte de olsa— inadını kahramanca sürdürüyor. Biz de bu karşılıklı direnme destanlarını seyrede seyrede inat psikolojisi alanında uzmanlaşıyoruz.

Gelen haberi anlatmadan önce, o uzmanlığımıza dayanarak insan inadının başlıca iki kola ayrıldığını belirtelim:

1. Yapılmaması gereken bir şeyi yapmakta inat;

2. Yapılması gereken bir şeyi yapmamakta inat.

Birinci türü uygularken insanlar çoğu kere aktif boy ölçüşmelere girişir, ortalığı berbatlar, az bir şey de rezil olurlar. Dilimizdeki «idrar yarışı» deyimi o durumu pek güzel açıklar.

(Asıl deyim biraz farklı tabiî ama âdâb-ı umumiyeye saygım o kadar doğrusunu yazmamı engelliyor!)

İkinci tür inada örnek diye de aynı deyimin tersini söyleyebiliriz: «İdrar tutma yarışı.»

Bu türlü inat, sanıldığından yaygındır ve misafirlik icat edildi edileli aşırı «zarafet» meraklısı milyonlarca insanın böbreğini bozmuştur.

Mesane baskısına karşı direnmeyi kaçınılmaz kılan bir hal, Jandark'ın başında varmış. Sırtında zırhla o önde, Fransız ordusu arkada, savaşa giderlerken, askerler gerektikçe atlarından inip yol kenarındaki çalıların gerisinde işlerini görüverirlermiş. Ama kızcağız bunu yapamaz, Fransız ordusuna:

— Siz hele geri durun, ben şu çalının ardında zırhımı çıkarıp giyinceye kadar bekleyin, diyemezmiş.

Sabahtan akşama kadar dişini ve gerekli her tarafını sıkar, erkekçe afisini bozmazmış. Kimbilir, zavallıcık yakılmasaydı belki de böbrek taşından gidecekti.

Ama bu özel bir durumdur. Vatan kurtarmaya çalışmakta olan kaç kadın var? (Düşünürseniz, gerçekten o çabadaki erkeklerin sayısı ne ki?)

Genellikle, idrar tutma yarışları sırf inattan ileri gelir. Günümüzde o sporun en ünlü arenası Panmunjom görüşmelerinin yapıldığı salon.

Biliyorsunuz, 1950 yılında başlayan Kore Savaşı hâlâ resmen sona ermiş değil. Yirmi yıla yakın bir süreden beri beş üyeli Kuzey Kore heyeti ile beş üyeli Birleşmiş Milletler heyeti (şu sıra bir İngiliz, bir Amerikalı, bir Güney Koreli, bir Filipinli ve bir Taylandlı temsilciden kurulu) onbeş günde bir toplanıp susuyorlar.

İki taraf da herhangi bir tâviz vermeye yanaşmadığı için tam bir çıkmaza girmiş barış konuşmalarını kesme vebalini de kimse üstüne almak istemediğinden, sürdükçe sürüyor bu susma yarışı.

Ama yalnız susma yarışı değil. Çünkü yıllar boyunca ortaya çıkan inatlaşma kurallarından biri de «Toplantıyı sona erdirelim» yahut «Biraz ara verelim» demek için bile ağız açmamak. Bunu ilk söyleyen bir çeşit yenilgiyi kabullenmiş sayılıyor; toplantılar da o yüzden ister istemez bir idrar tutma yarışı halini alıyor.

Rekor 1969 yılı Nisan ayında yapılan bir toplantıda kırılmış. O gün masanın çevresinde on kişi tam 11 saat 38 dakika kımıldamadan oturmuşlar.

Gazeteciler bu eziyet maratonuna «Kore Savaşının yerini alan Mesane Savaşı» adını takmışlar.

İşte iyi haber bu savaşın sona ermiş olduğu.

Teklifin kimden geldiği açıklanmıyor (askerî ve diplomatik sır her halde!), ama görüşmecilerden biri yıllar sonra şöyle demeyi akıl edebilmiş:

— Beyler, bu inat en çok kendimize eziyet veriyor. Gelin, hiçbir konuda anlaşamasak bile şu ortak idrar derdimize bir çözüm bulalım.

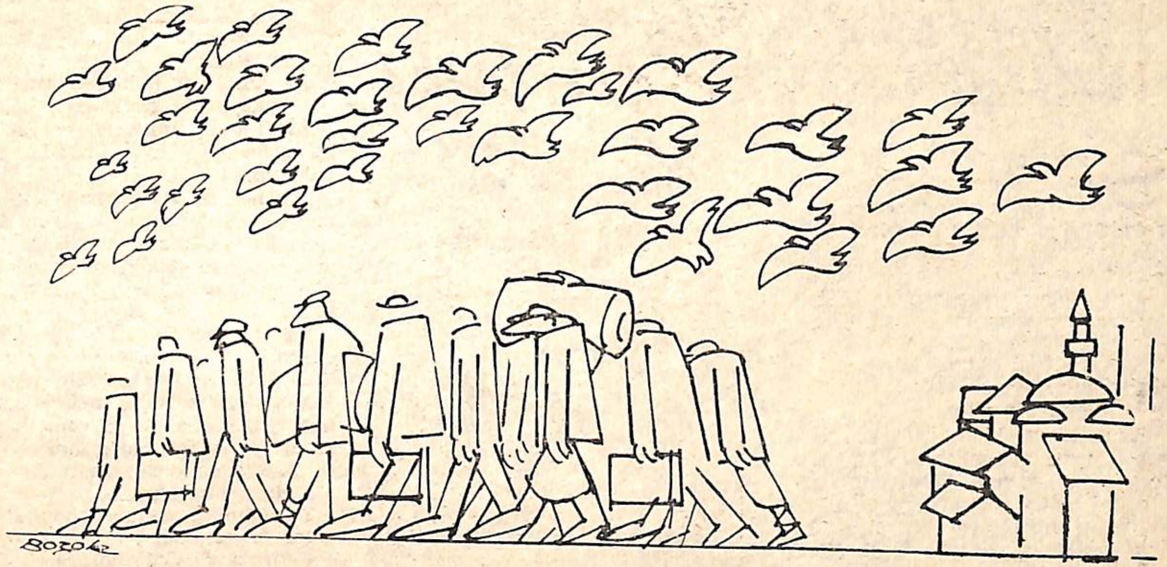
Yirmi yıl sonra nasılsa o kadarcığı başarılmış: Toplantılara her üç saatte bir yirmi dakika ara verilmesi oybirliğiyle kararlaştırılmış.

Bundan sonra da çekişilecek Panmunjom'da. Ama karşılıklı azap içinde değil, rahatça...

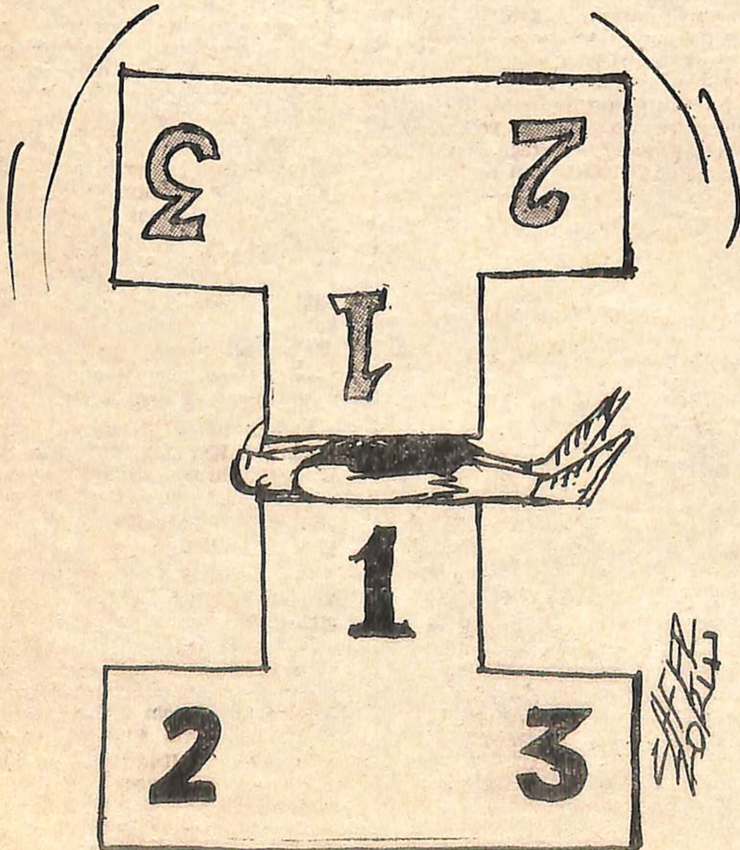
Darısı bizdeki yarışmacıların başına!

Refik ERDURAN

Avrupa'ya güvercin ihraç ediyoruz. — Gazeteler —

«Gurbet Kuşları!»

— Serbest ve Grekoromen güreşlerinde hezimete uğradık. —

— Ülen, sakın turist olmasın!..

TABANCALI kadın

NURETTİN TÜRKER

SABAHLEYİN uyandığımda saate baktım, on. Pazar keyfi yapmak niyetindeyim ama, sokaktaki gürültüler tırmalıyor beynimi. Ne edersin, bekâr odası ancak böyle zemin katlarda bulunuyor, ya da çatı katlarında. Fakat, memnunum odamdan. Ayrı bir kapısı, hemen sokağa bakan iki penceresi var. Sonra, tam karşımızdaki apartmanın ikinci katında gözüme kestirdiğim bir dilber...

Kalktım yataktan, perdeleri çekmeye, yüzümü yıkamaya kalmadı, kapının zili çalındı. Pijamamı çekiştirip yürüdüm, açtım kapıyı. Açtım ya, bir yanlışlık var bu işte. Günlerdir telefon, mektup yağdırdığım şu karşıki apartmanın dilberi karşımda duruyor. Ya peşine takılıp da ettiğim sözler... Demek, sonunda dayanamadı, teslim bayrağını çekti:

«— Şaşırmayın...» dedi. «Geldim işte...»

İki adım geri çekildim. Ses çıkmıyor ağzımdan, saçlarımı düzeltmeye çalışıyorum. Dilber, sanki kendi evine giriyormuş gibi daldı, kapıyı kapattı ve çantasını açtı. Terliksiz ayaklarımın çıplaklığını yeni farkettim, utandım, bir şeyler yapmaya çalışırken kadının gür, sinirli sesi duyuldu:

«— Ellerini kaldır, odanın ortasına geç, ne dersem onu yapacaksın.»

Terliklerim... Çoraplarım... Perdeyi çekmeyi... derken, gözüm dilberin eline takıldı. Uzun namlulu, pırıl pırıl yanan bir tabanca.

«— Ne dediğinizi pek anlayamadım?»

«— Anlatırım şimdi...» dedi. «Şöyle ortaya geç dedim.»

Geçtim ortaya. Loş bir ışıkta, bir macera filminin cinayet sahnesine hazırlanıyoruz âdeta. Fakat tabanca hakiki ve kadının gözleri...

«— Sizi... Sizi tabanca ile çağırmadım ki ben. Gelecekseniz...»

«— Kes...» diye kükredi. «Bıktım senden. Ne edepsiz, ne utanmaz birisisin sen be. O yazdığın mektuplar, saat başı ettiğin telefonlar. Adım başı peşime takılıp çevirdiğin numaralar. Haa, hangisini anlatayım? Demek akşamları senin için soyunup dökünüp pencereye çıkacağım, beni öyle seyredeceksin. Tatlı yerken dudaklarımı ısırıp seni anacağım. Yürürken kıvrılan kalçamı sen keseceksin... Gösteririm ben sana bunları. Dul bir kadınsam, başımda bir erkeğim yoksa, senin gibi zibidilerin oyuncağı mı olduk? Sana öyle bir ders vereceğim ki, bir daha aklına estiği gibi gözüne kestirdiğin kadınlara asılmazsın...»

«— Ben öyle önüme çıkan kadına değil, yâni hoşuma giden, nasıl diyeyim... İçimin çektiği kalbimin göz diktiği, ciğerimin üflediği...»

«— Geçti o havalar. Niye geldim buraya? Senin o pis kalbine, senin o havasız ciğerine öyle bir üfleyeceğim ki tüm erkeklere örnek olsun...»

Çıkmazdayım. Kadını bu hale ben mi getirdim? Şu güzel yüz, şu nazik eller... Kilitli kapıya, mutfakta yığılı bulaşıklara bakarken tekrar gürledi:

«— Soyun!...»

Birden gevşedim. Vallahi helâl olsun bu yollar sana. Ayağınla bir erkeğin evine gelen kadının işte böyle az - buçuk bir asaleti olsun değil mi? Tabancaymış, öldürmekmiş falan numarasını çekecek, sonra da «soyun» deyip soyacak, ardından da kendisi...

«— Hemen...» dedim. «İşte pijamanın altı, üstü, sonra öbür üstü, sıra geldi öbür alta...»

«— Güzel...» dedi. «Seni bu kılıkla yatağa mı sokacağım sanıyorsun? Yoo, dışarıya, mahalleyi baştan aşağı dolaştıracağım...»

Yok be, artık kafa çalışmaz olmuş bende. Bir kadın gelmiş evine, elinde tabanca, soymuş anadan doğma, ben de sandım ki... Neşem kaçtı, rengim uçtu, yüzümde soğuk bir rüzgâr eser...

«— Önce şu perdenin arasından bir bakayım...» dedi. «İyi, mahalle yükünü tam almış, herkes balkonda, pencerede, kapı önünde. Yürü bakalım...»

Tabancanın soğuk namlusu belime yaslandı. Acaba? diyorum hâlâ. Beni kapıya kadar yürütecek, kapıyı açacak ve tam dışarıya çıkacakken kahkahayı basıp boynuma atılacak.

Bu düşünceyle yürüdüm kapıya doğru...

«— Dur...» dedi. «Merdivenlerde ayak sesleri var. Bu şekilde çıktığımızı görürlerse engel olmaya çalışırlar. Atlamaya hiç gelemem. Pencerenin yanına gel. Buradan atlarsan daha hoş olur...»

Yürüdüm pencerenin önüne. Perdeler kapalı daha.

«— Sen ellerini indirme...» dedi. «Ben açarım perdeyi...»

Yahu, yakınlarda bir havlucuk da yok mu? Yaradana sığınıp bir koşu tutturursam, hiç olmazsa elimde bir tutamak olur...

Mahalleye rezil olacağım. Direnmeye kalksam... Yan gözle baktığımı anladı, tabancanın horozunu kanırttı. Yok, numara değil. Tetiğe dokunduğu anda hapı yutacağım. Ama, yine de bazı tahminler yürütülyorum bu saniyelerde. Tabanca ya dolu değilse? Sanki, bu düşüncemi okumuş da cevap olsun diye söylüyormuş gibi bir avuç mermiyi şıkırdattı avucunda:

«— Yedek şarjörüm de var...» dedi. «Ya dediklerimi yaparsın, ya da delik deşik olursun. Hızlı koşmak, önümden kaçmak yok. Yavaş yavaş, adım adım geçeceksin mahalleyi...»

Perdeyi açtı. Henüz beni gören göz çıkmadı. Pencerenin bir kanadını çekti, tabancayı dürtükledi:

«— Atla ve yürü...»

Dua eder gibi mırıldanıyorum. «Yaa Hüsrev» diyorum, kendi kendime. «Akılsız başın cezasında böylesi de varmış ve bu da sana kısmetmiş demek. Daha ne bu mahallede, ne de bu memlekette tutunamazsın. Ne demek be şimdi böyle bir kılıkta sokağa çıkmışsın, peşinde tabancalı bir kadın kovalıyor, görenler basıyor kahkahayı, duyanlar duymayanlara...»

«— Durma daha atla... Yoksa, içşin çıkar sokağa...»

Ellerim perdeye takıldı. Perdeyi avuçlarken tekmeyi de yedim ardıma, kapaklandım sokağa. Ayağa kalkıp, perdeye sarınırken ne yana koşacağımı şaşırdım. İki el silâh sesi... Yoo, bakkalın önünde iki çocuk mantar patlattı galiba. Ne mantarı?... Koşmaya başladım. Perdeyi ayaklarıma, belime doladığımdan takılıyorum, tökezleniyorum, tekrar doğrulup yola koyuluyorum. Nereye, kime gittiğimin farkında değilim. İki el silâh sesi daha... Ses o kadar kuvvetli değil... Dönüp bakıyorum arkama. Çok şükür kadın yok görünürde. Sağdan soldan gülenler, lâf atanlar, göz açanlar, dil çıkaranlar... Niye aldıracağım sanki. Koşuyorum tökezleniyorum tekrar...

Bir bahçe duvarını dolandım, kuytu köşeye sindim, bilmem kaç dakika sonra aklım başıma geldi. Ayaklarımda kıvrım kıvrım olmuş perdeyi yavaş yavaş çözdüm. Peştemal stilinde yeni bir giysi yaptım. Yine bahçe duvarlarına sürüne sürüne geriye dönüyorum. Evin yolunu bulmak ayrı bir dert. Burası hangi mahalle? Ne zaman, nasıl düştüm buralara, tanımadığım yerlere?

Saçlarımı öne serdim. Sağ ayağımı topal ettim, bir elimi de açtım, uzattım ileriye. Üç adım koşuyor, dört adım topallıyorum. Neyse, bu numaram iyi tuttu. Çevrenin ilgisi kalmadı, gülmeler kesildi, tuhaf bakışlar azaldı. Ve eve yaklaşırken son korkum da sona erdi. Kapının anahtarı üzerimde olmadığından, ya pencereyi de kapattıysa diyordum. Ama, ahhh, alacağın olsun yosma. Ben de sana öyle bir misilleme hazırlayacağım ki, değil iki mahalle, iki ülke dolaşmadan dönemezsin buralara...

Kendi evimin penceresine hırsız gibi yanaştım. Yakındaki iki kişi uzaklaşır uzaklaşmaz daldım içeriye. Hemen pencereyi kapatıp üzerimdeki perdeyi gerdim üzerine. Daha ayakta duracak halim kalmamış. Sürüklenerek gittim, attım kendimi yatağa. Yastığın üzerine mi düştüm derken bir ses:

«— Canımı yakıyorsun, biraz dikkatli olsana...» dedi.

Yatağa nasıl düştüysem öylece kaldım. Kımıldayamıyorum dahа. Bu ses... Bu ses benim altımdan mı çıkıyor?

«— Kulağın duymuyor mu senin? Hey... Eziliyorum...»

Bu sesi daha da ezmek istiyorum. Yorgan açılıyor. Bir kadın başı dil çıkarmış... Anladınız tabiî. Tabancalı kadın:

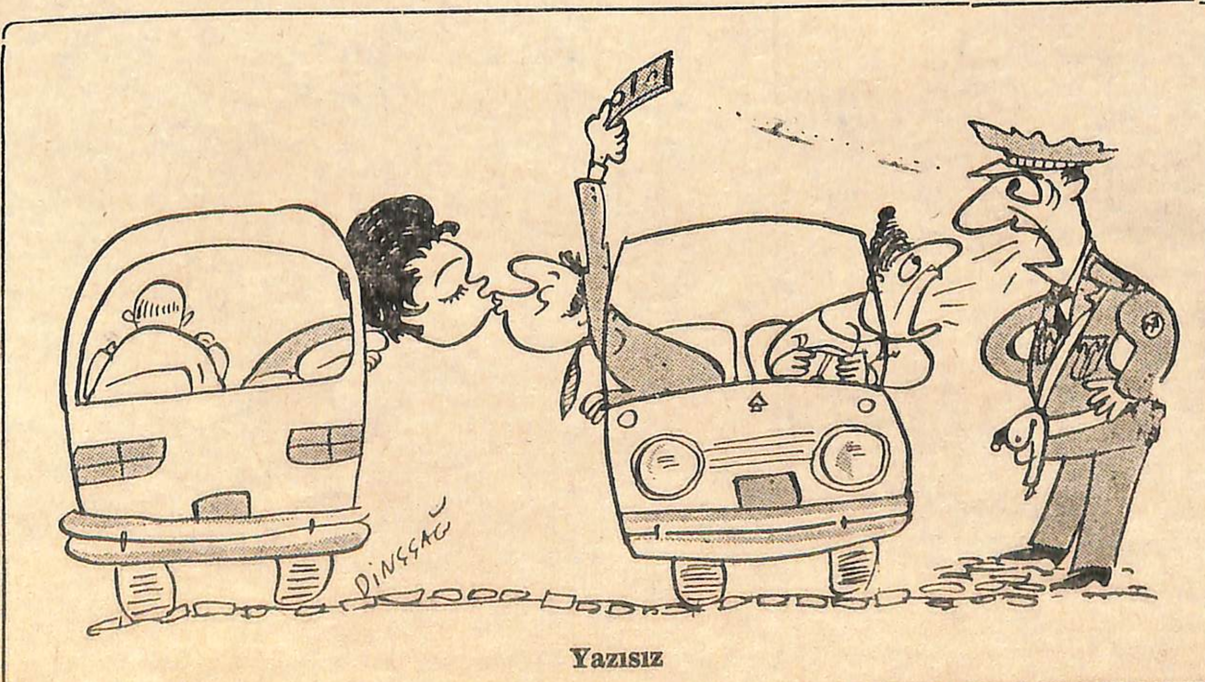
«— Ödeştik...» dedi. «Sonra, utangacım ben. Senin karşında soyunamadım. Senin için kolaylık olur diye de önce seni soydum...»

Ne demişler: Kadınların ne düşündüğü ve ne düşüneceği hiç belli olmazmış. Öyle, hâlâ ne düşündüğünden emin değilim. Doğru mu söylüyor, yalan mı? Hayırlısı...

Nurettin TÜRKER

(Ajans Tek: 72/169 — 71)

Yazısız

Sizin için

AT YARIŞINDA

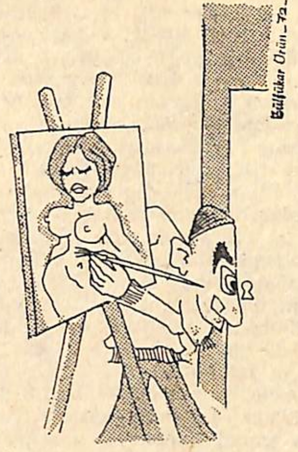
Bir yarış meraklısı sorar soruşturur ve nihayet birinci koşuda 7 No. lu at üzerine oynamaya karar verir. Gişeye tam parayı yatıracakken arkasından bir ses duyar: «8 No. lu ata oyna. 8 No. lu ata oyna.» Döner bakar bizim meraklı, kimse yok. «Allah Allah, bunda bir iş var» diye düşünür ve 8 No. lu at üzerine yatırır parasını.

Yarış sonucunda adamın ilk kararlaştırdığı 7 No. lu at kazanır ve adam tabii kaybeder. Aynı şey ikinci ve üçüncü koşularda da tekrarlanır. O arkasından gelen ses yüzünden bizim meraklı bir türlü kendi istediği ata oynayamaz ve bütün parasını kaybeder.

Hipodromdan çıkar. Yürüye yürüye giderken seyyar bir kuru yemişçideki leblebiden canı çeker. Cebindeki son elli kuruşunu satıcıya uzatıp: «Elli kuruşluk sarı leblebi verir misiniz?» demesiyle, arkasından bir ses duyması bir olur: «Sakız leblebisi al, sakız leblebisi al...»

Kırımhan AKINCI
Başçavuş Sokak, Özen Apt 107/7 — Küçükesat/ANKARA

(Sinan)
Bizdeki uzay çalışmaları!

(Zülfikâr ÖRÜN)
Yazısız

MÜREKKEP

Ay başında eve, taksitle mağazanın birisinden bir halı aldım. Bir gün işten eve döndüğümde oğlum Özer'i kapı önünde ağlar gördüm. Sordum:

— Oğlum neden ağlıyorsun?

Hem ağlıyor hem de bir şeyler soruyordu:

— Baba, mürekkep pahalı mıdır?

— Hayır oğlum, neden pahalı olsun...

— Pahalı değilse annem beni neden dövdü?

— Nereye döktün oğlum?...

— Senin dünkü aldığın halının üstüne.

Ali Rıza BAYINDIR
Eğitim Araçları Merkezi Bşk.
Kurtuluş/ANKARA

Doğu Anadolu'da televizyon kurulacak. — Gazeteler —

«Televizyonda görüntü!»

AFERİN!

Bir gün akşam üzeri kardeşim sevinçle eve geldi. «Babacığım, size çok güzel bir haberim var» dedi. Hepimiz merakla onu dinliyorduk. Babam, «Ne oldu?» diye sordu. Kardeşim gayet neşeli, «Bugün okulda öğretmenden ilk defa aferin aldım» dedi. Hangi dersten aferin aldın, diye sordu. Şumuz zaman cevabı şu oldu:

«Öğretmen, çocuklar sınıfın camını kim kırdı diye sorunca ben ayağa kalkarak, öğretmenim camı ben kırdım, dedim. Öğretmen de bana aferin çocuğum dedi. Halbuki ben kırmamıştım.» deyince hepimiz kahkahalarla güldük.

Seher ERGÜDER
Bayındırlık Bakanlığı Yapım Dairesi Başkanlığı Ödenek Bürosu.
Bakanlıklar/ANKARA

SİNEMALAR

«Kırmızı Fenerler» Günah Sokağı
Aşka Susayanlar, Sevda Yatağı
Dişilik Sanatı, Örümcek Ağı
Gönlünce Yaşantı, Çıplaklar Kampı

Aşk Yalan, Aşk Tatlı, Aşk Güzel Şeydir
Doğu, Batı, Kuzey, Güney, güneydir
O Kaçıncı Erkek, O Hangi Beydir
Kapıları Es Geç, Pencereden Gir.

Tepeden İnme Aşk, Kaçak Aşıklar
Zirzoplar Katarı, Yeşil Işıklar
Dudaktan Dudağa, Gönlü Yanıklar
Aşkın Gözü Kördür, Pembe Ufuklar

Diskotek Yangını, Seks Matinesi
Taverna Kaplanı, İçki Tekkesi
Sitriptiz Yıldızı, Aşk İlâhesi
Hipiler Kralı, Esrar Perdesi

Vâdiler Aslanı, Kahraman Ringo
Kızıl Derililer, Taçsız Gringo
Kurşunlar Altında, Nerdesin Cango
Ormanlar Hâkimi, Uyanan Nigro

Apaçi Çadırı, Damgalı Herif
Bufalo Sürüsü, Ölümden Hafif
Kumarbazlar Şehri, Korkusuz Şerif
Tabancasız Kovboy, Teksaslı Ârif

Maskeli Süvari, Dişi Fantoma
İki Ruhlu Adam, Zehirli Kama
Ceymis Bonda Karşı, Boyacı Toma
Adımı Bir Daha Ağzına Alma

Matadorun Sonu, Kanlı Arena
Şeytanlar Geçidi, Şen dul Elena
Dünyalar Veririm, Beni Bulana
Şaşarım Sıcakta Dona Kalana

Köstebek Yuvası, Yalancı Mister
Gözlerini Kapat, Sorma geliver
Sererim Leşini Kaçarsan Eğer
İntikam Vampiri, Kana Kan İster

Nerden geldiğini, Bilmeyeceksin
Ağlayacaksın Hiç Gülmeyeceksin
Hep Sürüneceksin, Ölmeyeceksin
Bir Daha Karşıma Gelmiyeceksin

Yüzünü Delik Deşik Edeceğim
Kıyma Makinesiyle Biçeceğim
Sonra Zevkle Karşıma Geçeceğim
Oluk Oluk Kanını İçeceğim

Seni Karınca Gibi Ezeceğim
Yavaş Yavaş Yuvanı Bozacağım
Bir gün Olsun Derini Yüzeceğim
Mezarını Elimle Kazacağım

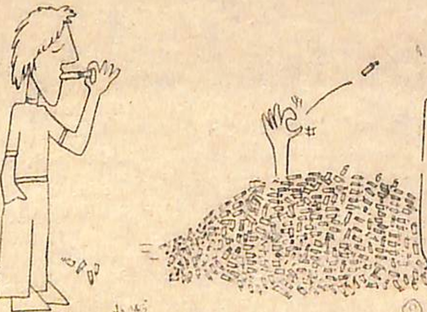
Sinek Gibi Geçti, Aşkın Gözdesi
Çölde Bir Yabancı, Hurma Gölgesi
Şeyh Ahmedin Oğlu, Şeyhin Adresi
Petrolcu El Cabbar, Yasak Bölgesi

Söyle Bana Neden Gönlümü Çaldın
Neden Ağlıyorsun Vefasız Kadın
Yakışır mı Sana O Takma Adın
Bekledim Yolunu Nerede Kaldın

Mendilsiz Girilmez, Görmeyen Pişman
Kim O Karanlıkta Başsız Dolaşan
Acıklı Şarkılar Ayrılık Yaman
Ben Çekip Gidersem Haliniz Duman

Davul Zurna İle Göbek Havası
Plâstik Yüzlüler Gönül Hastası
Kentlerle Köylerin Akla Karası
Kavgalı, Sopalı Parti Tavlası

AHMET BİLÂL
İç Aydınlık Evler, Şehit Cemalettin Cad.
Kalbur Sokak No: 2, Daire: 7 ANKARA

(Akdağ SAYDUT)
Yazısız

BAHAR GÜNEŞİ

Ateşim otuzdokuza yükselmiş...
Tansiyonum ondokuza.
Kalbim epey teklermiş...
Ne iş, ne çoluk - çocuk;
Ne de maişet derdi...
Vermedi böyle cefa;
Senin verdiğin kadar...
Yaptığını beğendin mi?
Bahar güneşi.

METİN PÜTMEK

(Şencan)
Teslim bayrağı!

Amma inanmamıştı İdiris, dünya da kadın o kadar azdı ki, Mihrican bile, terhis olup gittiğinde başkasıyla başgöz olmamışsa çok iyiydi. İki yıl, hep tek kadın hayâliyle yaşamıştı, Mihrican... Murtaza'nın anlattığı hikâyelerdeki kadınlar, aynısı köyde kendine çocukken Menevşe ninesinin anlattığı, peri padişahının kızları gibiydi. Onlar dünyada bulunmaz, onlar dünyada yaşamaz, onlar bulut gibi bir şeydir, elle dokunulmaz... Yaman Murtaza gerçi bunlar. la düşmüş kalkmış amma, Menevşe ninesinin masalındaki gibi, ırmağın kenarındaki iri kurbağa, bir anda yeşil gözlü bir kız oluverip çıkmış...

Ama ya İstanbul!...

Hele hele, şunun dizine bak dizine... Bir kez öp, ondan sonra kişnesin! Ya şunun hacetleri, anasının sardığı gıl yumağından büyük.

— Oğul o akşamcı gavesi dedikleri yer ne hal bir yer ki?

— Bilmem ki buba...

İşte şu karşıdan gelen etine dolgun, bembeyaz kadın... Parmağının ucuyla gel dese İdiris'e, yürüse İdiris arkası sıra, aynı şu anda babasının ardı sıra yürüdüğü gibi...

«Gel gel» dese ikidebir... Sonra alıp onu bir eve götürse:

«Kal burda, benim erim ol» dese...

«Pekiyi o zaman Mihrican?»

«Amma bu Mihrican'dan eyi kişner.»

«Hem bunun her yanı oynak.»

— Şurdan mı gedeciyik oğul?

«Aboov ya o zaman bubam, hadi ben getdim o avradın eri oldum ya bubam?»

— Sorsak mı oğul?

Halo dayı, yoldan geçen bir çocuğa sordu:

— Aksaray nere ki oğul?

— Aksaray şurdan dede?

— Şurdanmış oğul...

«Vaaaş, ya şu uruba geymiş gız... Abooov arkası da ne gadar böyük? Tüü tüü, aynısı degirman daşı...»

— Vallaha oğul bişe deyi mi sana, burda avrat herif belli deel. Avradın urubasını herifler, heriflerin urubasını avratlar geyiyor.

— Gördüm buba...

— Yok ha, bu avratlardan heç hayır gelmez insana, ne aş bişirirler, ne de geçi sağarlar. Bunlar aşama gadar oturup ırakı içerler...

— Irakı?

— Irakı ya...

«Abooov, ırakı içen avrat... Annatmışdı Yaman Mırtaza... Avrat gısmı ırakı içince dellenirmiş... Eee bubam, e anam, bu avratlar, bu gözel avratlar bir de ırakı içince kim. bilir nasıl kişnerler? Yaaa...»

— Buba, dedi, kişnermiş de bu avratlar...

— Nahal kişneme?

Cevap vermedi İdiris... Söylediğine de pişman oldu. Amma Halo dayı kendi kendine cevap verdi:

— Kişnerler oğul kişnerler...

Aksaray meydanına geldiklerinde gün batmak üzereydi. Yağmur dinmiş, gökyüzü açılmıştı. Bir iki tehlikesiz bulut, Boğazın üzerinde dolaşıyordu amma, onlar da ne şimdi, ne de biraz sonra yağmur yağdıracak cinsten değillerdi.

Kaldırımda çakmak, şunu bunu satan birinin yanına yaklaştı Halo dayı:

— Aksaray bura mı ki oğul? diye sordu.

— Heye, dedi delikanlı.

— Biz sabahçı gavesi arıyoruk da, garibik...

— Sabahçı kahvesi mi, ben buralarda öyle bir kahve olduğunu bilmiyorum, isterseniz şurdan aşağıya inin, oduncular falan var, oralara bakın!

Oduncuları geçtiler, Yenikapı'ya indiler. Sirkeci'de indikleri zaman, ilk şaşkınlıktan denizi görememişlerdi doğru dürüst, burada birdenbire deniz karşılarına çıkınca, Halo dayı:

— Breh breh breh, oğul baksana şu suyaa! dedi...

— Daşmış gibi buba...

Unutulur sabahçı kahvesini, denizin dibine dek geldiler. Kıyıda bir motor, bir kaç kayık vardı. Ayrıca kıyıdaki kaldırımda insanlar dolaşıyorlardı.

— Lan oğul bu su nee?

Deniz gittikçe kararıyordu. Daha şimdiden yanlarından geçmekte olan arabalar ışıklarını yakmışlardı. Başlarını arkaya çevirmeden bir zaman denizi ve içinden aka aka giden ışıklı motorları, vapurları seyrettiler. Neden sonra Halo dayının aklına acıktıkları geldi:

— Oğul, dedi, çıkını açak mı?

— Açak buba...

Hemen kaldırımın üzerinde açtılar çıkınlarını, soğan ve peynir bittiği için ekmeklerini kuru kuruya yediler. Deniz büyülemişti sanki onları, bir türlü yerlerinden kalkamıyorlardı. Daha doğrusu bu boşluk, bu alabildiğine geniş ufuk Halo dayıyı almış Mescitli'ye götürmüştü... Kimbilir belki de Mescitli, nah şu uzakta ışıkları görünen geminin biraz daha ötesindeydi... Şu anda İmamgızı tek başına girmişti yorganının altına, belki tandırı bile yakmamıştı. Yakıp da ne yapsındı, Halo'su yoktu, gözünün kökü bir tek oğlu İdiris yoktu... Çok uzaklarda yanıp sönen ışıklar vardı, bir görünüyor, bir kayboluyorlardı, belki de işte o, kendi kasabalarıydı... Bir cumartesi hayvan pazarına yetişeceği kasabaları... Oraya vardıktan sonra, ne kalıyordu ki geriye, kışsa üç beş günlük yol, yazsa bir günlük yol... Ondan sonra Kirman yarığı, ondan sonra Mescitli... Sanki bir rüyadaymış gibi dalmış gitmişti Halo dayı... Tâ ki ardında keskin bir fren sesi duyuncaya dek... Başını çevirdi, beyaz bir arabaydı bu. Son model araba, fren yaptıktan sonra direksiyonunu sağa kıvırdı, kaldırımın üzerine çıktı, iki kuvvetli ışık, hem Halo dayı'nın, hem de İdiris'in gözlerini yaladı. Büyüyerek geldi bu iki ışık yanlarına dek. Korkarak ikisi de yana kaçtılar. Araba bir kazık fren oturttu, sağ ön tekerlek tam İdiris'in yorganının ucuna çıktı oturdu... Arabadan, uzun favorili, siyah paltolu genç bir delikanlı indi, öteki kapıdan da açık renk mantolu kabarık saçlı bir kız indi. Hemen kolunu attı adam kızın boynuna kız da adamın beline dolandı. Bir kaç adım yürüdüler, Halo dayı'nın biraz ilerisine, aynı onlar gibi, biraz önce kurumuş olan korkuluğa oturarak ayaklarını aşağıya sarkıttılar. Ama, bir dakika sonra adam fırladı yerinden, arabaya geldi, iki tane minder aldı gitti... Halo dayı da, İdiris de onları gözetliyorlardı... Hattâ Halo dayı bir ara:

— Bunlar da bizim gibi garip oğul, dedi İdiris'e.

Sonra döndü arabaya baktı, tekrar onlara, içinden:

— İsdeseler mekinenin içinde yatarlar, dedi.

Biraz sonra adam, kızın saçlarını okşamaya başladı. Kolunun tüm kuvvetiyle sarıldı incecik beline. Kız yana doğru yattıkça, iyice abandı üzerine... İdiris'in içi gıcıklanmaya, kulakları zonklamaya başladı... Kız, fıkırdıyordu, hattâ bu kesik ve isterik kahkahalar İdiris'in kulağına dek geliyordu. İdiris:

«Kişniyo kişniyo» dedi içinden...

«Bura Isdanbıl, belki de üpüryan eder şincik gızı.»

Halo dayı'nın da gözü ilişmişti onlara. Bir baktı, bir daha baktı:

— Kah oğul, dedi, şincik gusül abdesi düşer insana, bunnarı böyle görünce, nahal eden abdesi, yörü..

Yorganını eline aldığı gibi ayağa kalktı. İdiris de yorganını almak için eğildi amma, yorganın bir ucu arabanın tekerleğinin altında kalmış olduğu için:

— Buba, dedi, çığnamış mekine.

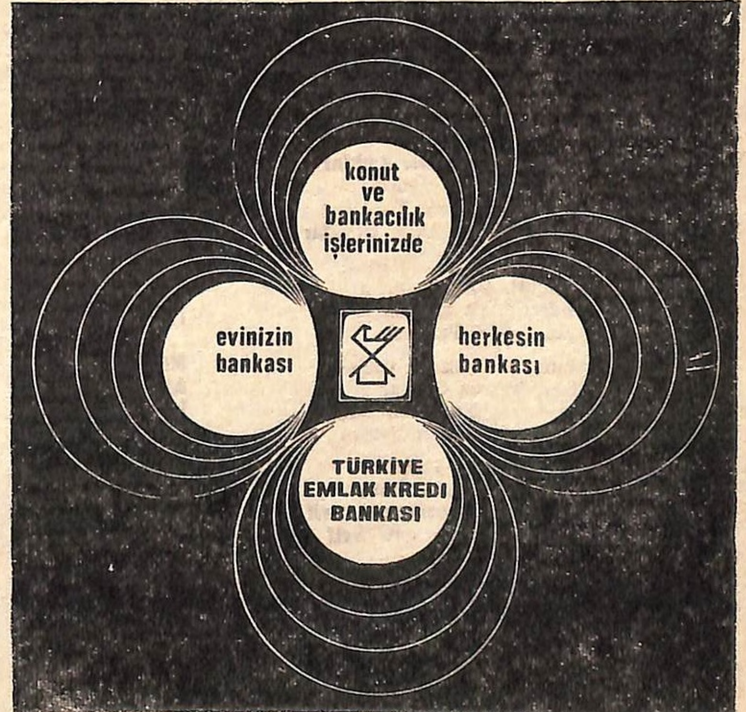
Halo dayı, kafasını kıvırdı:

— Zalım mekine, dedi...

Baba oğul, yorganın ucundan tu-

(Basın : 60686 - A - 201212 — 70)

(Basın : 60884 - A - 20167 — 69)

Akbaba

* Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası *

Sahibi: Ergin ORTAÇ, yazı işlerini fiilen idare eden: Kadri Yurdatap, dizildiği ve basıldığı yer: Akbaba Matbaası, sekreter: Selâmi M. Yurdatap, İDARE YERİ: Divanyolu Klodfarer Caddesi, No. 8 - 10, Daire: 3, İstanbul. Telefon: 22 18 11 Fiyatı: 150 kuruş.

tup çekiştirmeye başladılar amma, yorgan çatırdamaya başladı, bana mısın demedi. Ne Halo dayı, ne de İdiris, adamın yanına varıp da, arabanın yorganı çiğnemiş olduğunu söyleyemediler. Halo dayı:

— Bunnar şeher uşağı oğul, bakmışın niye kefimi pozdunuz deye gızar da, tutar mekineyi tam depesine çıkarır yorganın, onun için bekliyek, dedi.

Halo dayı, sırtını döndü onlara. İdiris de döner gibi yaptı amma, boyuna gözetliyordu onları. Şimdi adam, kızın bacağına atmıştı elini. Kızın isterik kahkahaları biraz daha fazlalaşmıştı. Halo dayı, isterik kahkahaları duydukça:

— Allahımasabrim, Allahımasabrim! diyordu kızarak.

İdiris ise memnundu yaşamından. Hayatında hiç böyle bir şey görmemişti.

Kadın kişnedikçe, İdiris'in hoşuna gidiyordu, sanki, oradaki erkeğin yerine kendisini koyuyor, adamın her yaptığı hareketi kendine maledi-yordu. Adam kızın boynunu mu kokluyor, tamam İdiris de kokluyordu, adam kızın dizine mi el atıyordu, tamam İdiris de atıyordu...

«Amma niye tez tez çekiyor bu herif elini, duttuğu yerde bi gün dutsa ya.»

Adam, şöyle bir sağına baktı, bir de soluna, sonra kızın dudaklarına uzun bir öpücük kondurdu. İşte o zaman İdiris:

— Vaaaş! dedi...

Halo davı sordu:

— N'oldu oğul?

— Heç buba, deniz dedim, amma böyük deniz...

Bir müddet koklaşma faslı bitti, bu kez paltosunun cebinden bir şeyler çıkardı uzattı kıza, fıstık yiyorlardı... Kızın o denli güzel, o denli hoş bir ağzı vardı ki, daldı gitti İdiris o ağzın güzelliğine. Hattâ, kızın fıstık çiğnevişine uygun, geviş getirmeye başladı... Neden sonra kızla erkek kalktılar. Elele tuttular, arabanın yanına vardılar. Erkek geri döndü, unuttukları minderleri aldı, geri geldi kızın yanına. Arabanın kapısını açtılar ve içine girdiler.

Halo dayı:

— Tamam, dedi, gediyorlar, yorganın ucu gurtuluyor...

Ama bir türlü hareket etmedi araba... Yalnız adamın yüzü gözüküyordu arabanın ön tarafında. Kız, adamın kucağına yatmıştı. İdiris'in içi içini yiyordu, acaba ne yapıyorlar diye. Yanında babası olmasa çoktan ayağa kalkar bakardı. Bir ara, şalvarını çekmek için mahsustan ayağa kalktıysa da, kızın başını göremedi, tekrar oturdu yerine...

Halo dayı:

— Sıkıldın mı oğul? diye sordu...

— He buba...

— Getmedi şu mekine de...

Biraz sonra iki kuvvetli ışık gözlerine vurdu, mekine sessiz bir şekilde çalıştı, arka arka indi kaldırımdan yola, sonra tekerleğinden yanık kokusuyla beraber, lâstik sürtünmesi sesleri çıkararak, hızla uzaklaştı oradan...

Halo dayı:

— Tamam oğul getdi cenabetler, al yorganı, dedi...

İdiris, deminden beri arabanın altında kalan yorganını, sanki kızın altından çıkmış gibi eline alır almaz kucağına bastırdı. Gözü, arabanın gittiği yönde kalmıştı.

Halo dayı, karşıdaki dizi dizi kahveleri göstererek:

— Oğul, dedi, sakın şunnar olmasın sabahcı gavesi?

Karşıya geçmek için hayli güçlük çektiler. Durmadan işliyordu yol, hem de arabalar çok hızlı geçiyorlardı buradan. Biribirlerinin ellerinden tutuyorlar, «haydii» diyorlardı amma, sonra tekrar geri dönüyorlardı...

(Devamı var)

MİLLETLER GÜLÜYOR

Hem suçlu, hem güçlü

Kocasını, hizmetçiyle öpüşürken yakalayan kadın acı bir çığlık kopardı:

— Aman Allahım, inanılacak şey değil bu!

Şaşıran adam bir hizmetçiye baktı bir karısına:

— Rica ederim sus, dedi. Şimdi de suç bastırmaya kalkışma. Hem dalgın bir adam olduğumu bilirsin hem elbiselerinden birini benden habersiz kızcağıza giydirirsin!

— Güzeeel... Benim için sadece bir limonata veriniz!..

İlerisini düşünmeli

Elmas yüzüklerin en göz kamaştıranını seçen delikanlı, kuyumcuya:

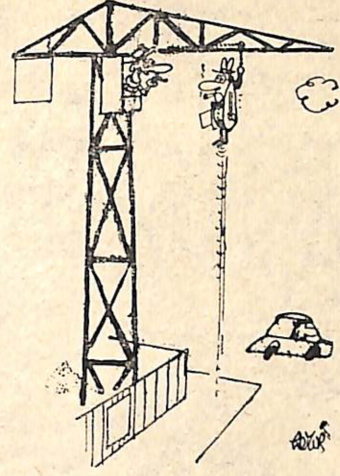
— İçine «Sevgili Janine'ime, Claude tarafından» yazılmasını istiyorum, dedi.

Kuyumcu başını salladı:

— İzin verirseniz sadece «Claude tarafından» yazayım.

— Neden?

— Gün gelip duygularda değişme olunca, yüzüğe yazılanları değiştirmek mümkün olmuyor da, ondan...

— Ateşinizi verir misiniz?..

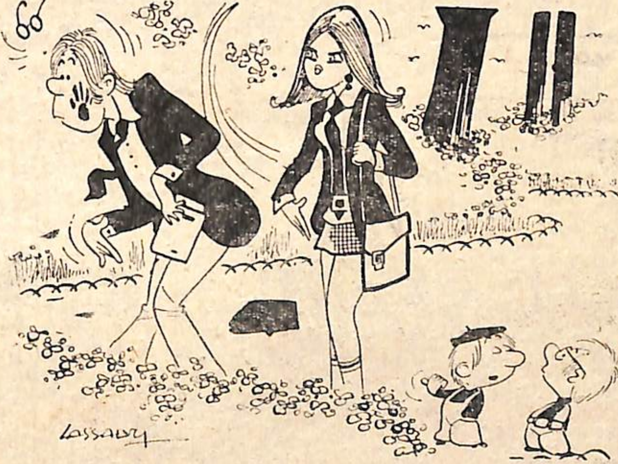
İki canbaz...

Koltuğunun altındaki takım çantasıyla bir tamirci gibi içeri süzülen genç adam, kendisine kapıyı açan güzel sarışına doğru yürürken:

— Beni tanıyamadın değil mi sevgilim? diye mırıldandı. Kocanın evde olabileceğini düşünerek, bir aksiliğe meydan vermemek için gaz kontrol memuru kılığına girdim.

— Aman ne güzel düşünmüşsün, diye cevap veren sarışın, tabancasını ateşleyerek tek kurşunla delikanlının hesabını gördükten sonra başındaki peruğu çıkarıp:

— İşte ikinizin de canına okudum! diye söylendi. Sen de beni tanıyamamıştın değil mi? Seni, elime ancak böyle geçirebileceğimi düşünerek, bir aksiliğe meydan vermemek için ben de karımın kılığına girmiştim!

— «Yıldırım çarpması» denen şey bu mu acaba?..

Bakmak başka, tatmak başka

Kilisedeki âyin sırasında papazın, bakışlarını güzel kadınlar-dan ayırmadığını gören cemaatten biri, ibâdetin sonunda, bir din görevlisinin kadınlara bakmasının günah olup olmadığını; eğer günahsa, kendi davranışının yerinde olup olmadığını sordu.

— Bilmem, dedi rahip. Kararı siz verin. Rejimde olan bir adamın, yemek listesine göz atması pehrizi bozar mı?

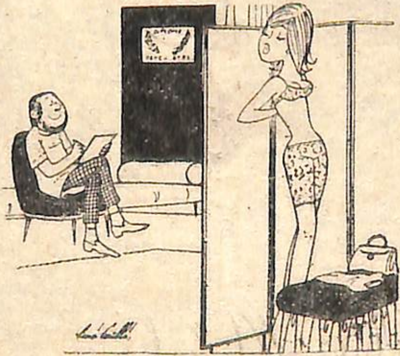
Yaş gününde

Karşılaşınca iki kız arkadaştan biri sordu:

— Kimbilir ne pahalı, ne değerli hediyeler almışsındır sevgilinden?...

Diğeri omuzlarını kaldırdı:

— Yok canım... Verdikleri yüz frank bile tutmaz. Hem de altı kişiydiler...

— Ruhumun çıplaklığı için soyunmam mı gerekiyor?!.

Neyse ki...

Karısıyla âşığının karşısına umulmadık bir anda çıkan adam, yanağın budur diyerek rakibinin suratına iki okkalı tokat yapıştırınca:

— Yeter, diyerek haklı kocayı yatıştırmaya çalıştı araya girenler. Bu cezayı çoktan hak etmişti!

— Elbette hak etmişti, diye soludu adam. Neyse ki, sağır da değildi.

— Aman birader, dedi çevresindekiler, bu olayın sağırlıkla ne ilgisi var?

— Olmaz olur mu?... Bir sağıra atılan tokat intikam zevkini yarıya indirir. Çünkü tokadın acısını duyar, fakat sesini duymaz!

Müşteriyi yumuşatmak için

Garson kızları çevresine toplayan lokantacı:

— Bugün, her günkünden daha güzel, daha zarif olmanızı istiyorum, dedi. Eteklerinizi biraz daha kısaltınız, göğüslerinizi biraz daha açınız, bakışlarınıza binbir vaatle dolu bir anlam veriniz...

Kızlardan biri sordu:

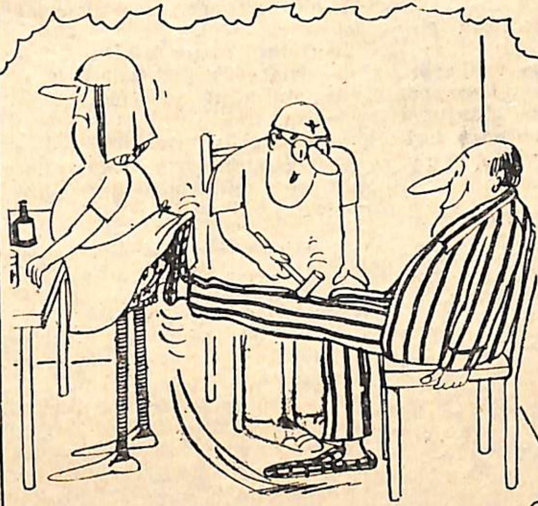
— Çok önemli kimseler mi gelecek?

— Hayır, dedi patron. Bugünkü biftekler, her zamankinden biraz daha sert olacak!

Dünya Karikatürleri

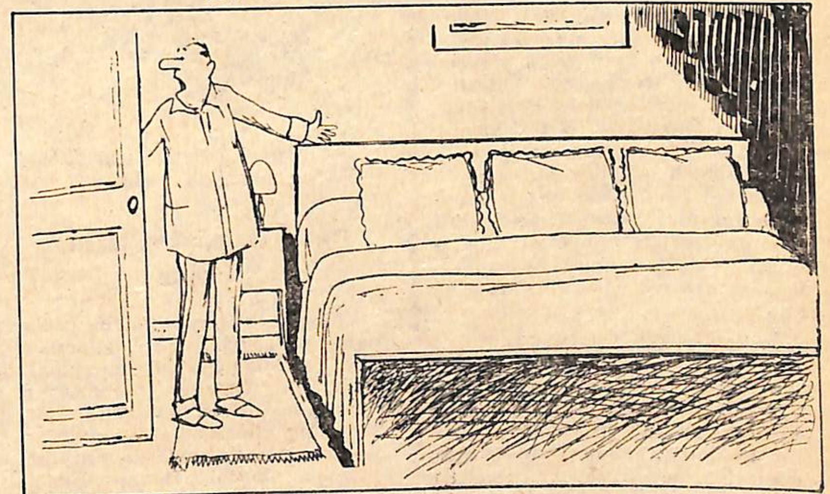
YAZILI

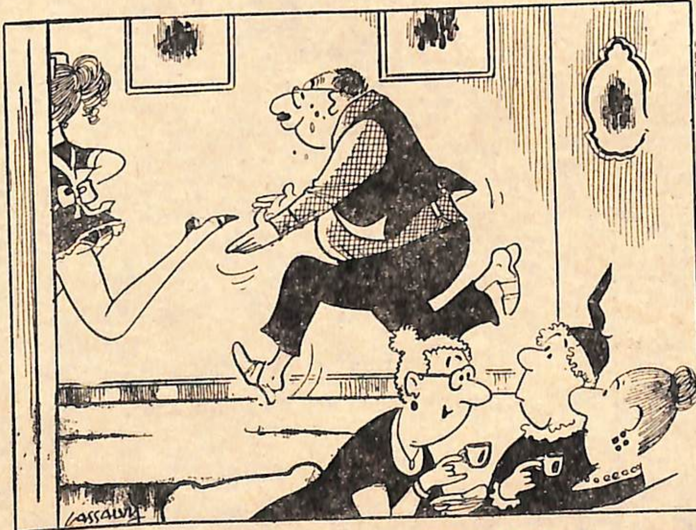
-REFLEKSLERİNİZ MÜKEMMEL!

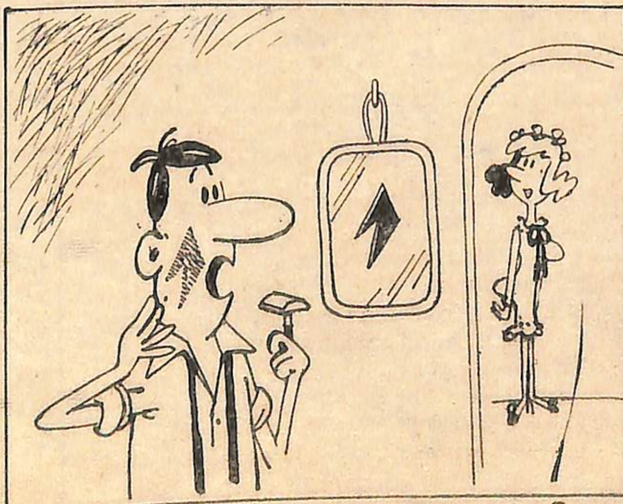
-BANA OLAN AŞKI HAKİKİ, AMA HEDİYE ETTİĞİ YÜZÜK SAHTE !..

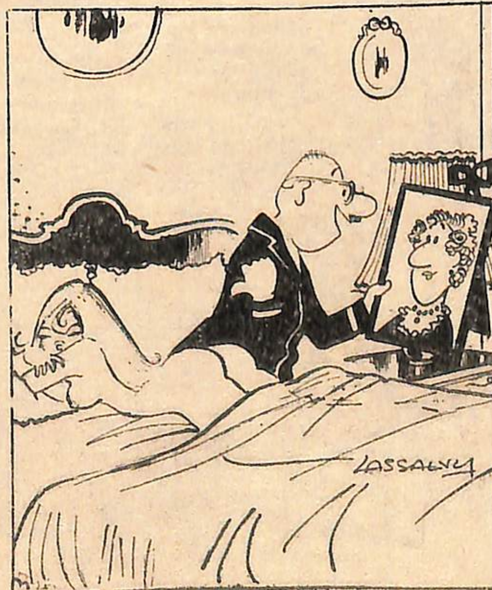
-BİRİNİ Mİ BEKLİYORSUN?

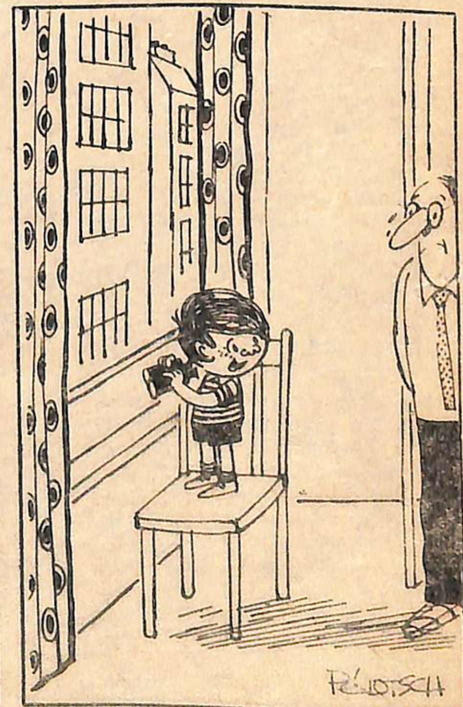
-ESKİDEN, YERİNDEN KIPIRDAMAZDI... AMA, YENİ HİZMETÇİ GELDİĞİNDEN BERİ YERİNDE DURAMIYOR!

-BU AYNAYLA NASIL DOĞRU DÜRÜST TRAŞ OLABİLİRİM?

-YA BUNA NE DERSİN KARICIĞIM? YİNE Mİ ZEVKSİZİM?..

-KOMŞUMUZUN HİZMETÇİSİNİN GÜNEŞ BANYOSUNA BAŞLADIĞINI BİLİYOR MUSUN?..

TÜRKİYE İŞ BANKASI

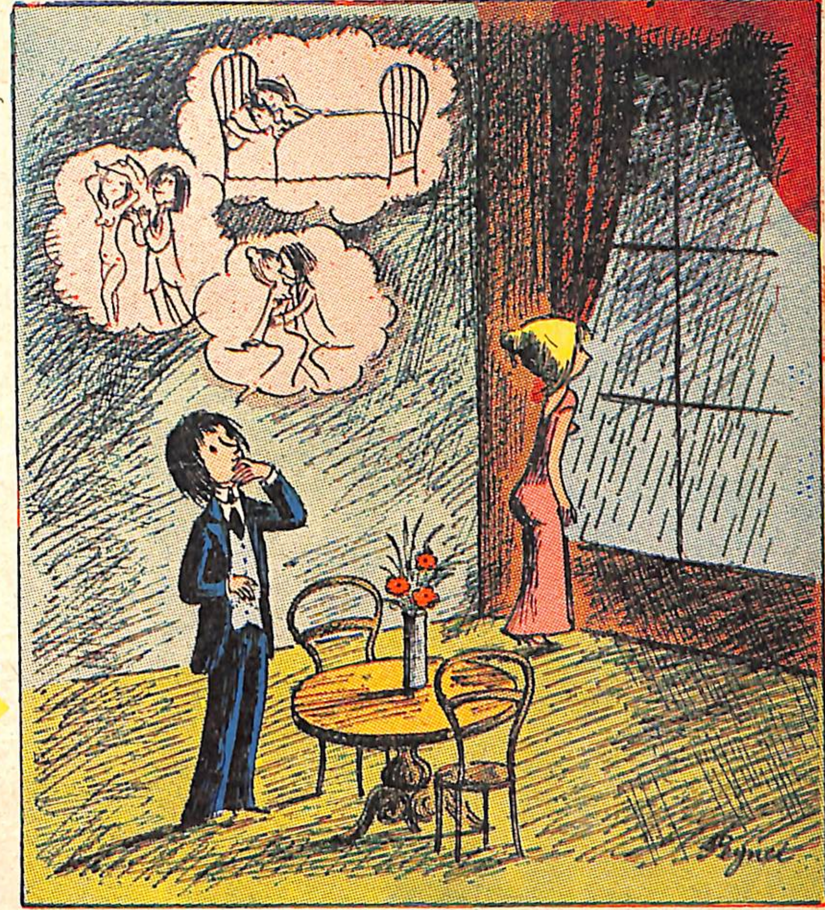
paranızın... istikbalinizin emniyetidir

(Yeni Ajans : 1335 — 72)

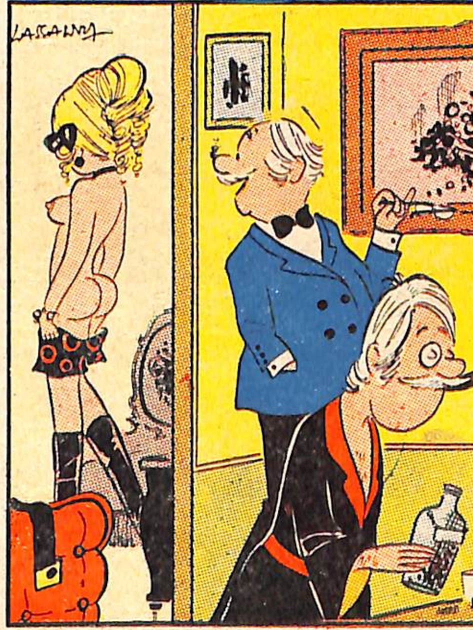
Akbaba

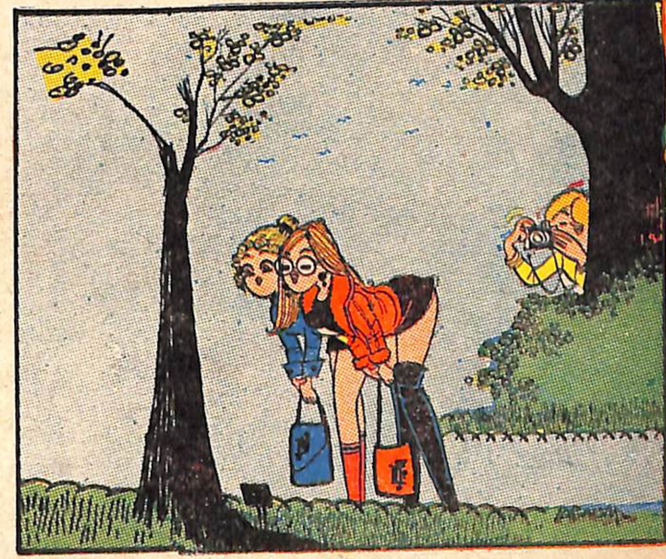
YAZISIZ

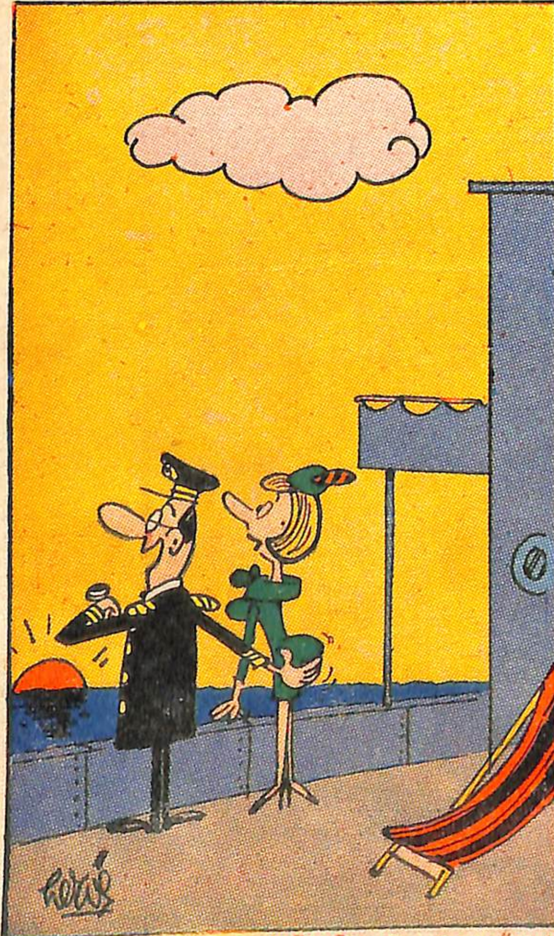
- SEVGİLİM DÜŞÜNÜYORUM, DÜŞÜNÜYORUM DA, BİR TÜRLÜ DEĞİŞİK BİRŞEY YAPABİLECEĞİMİZİ BULAMIYORUM!..

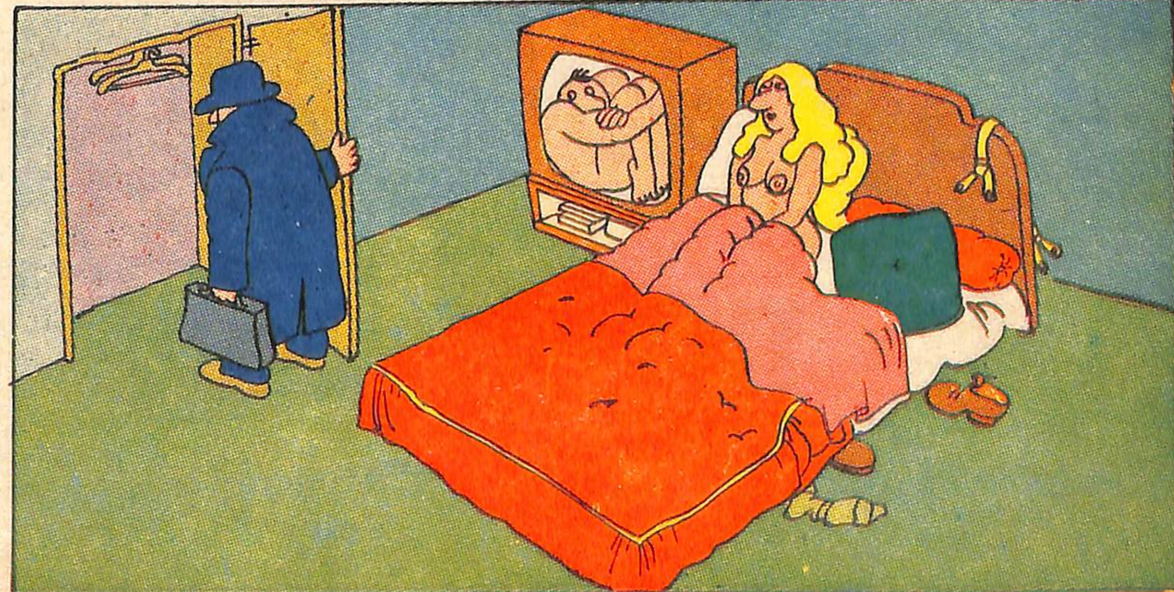
- OOO.. KOLLEKSİYONUNUZU ZENGİNLEŞTİRMİŞSİNİZ DOSTUM!.

- BAK AĞAÇTA NE YAZIYOR: "POZ VERDİĞİNİZ İÇİN TEŞEKKÜR EDERİZ!"

- TAM VAKTİNDE "ÜMİT BURNU"NU DÖNMEĞE BAŞLADIK!.

YAZISIZ